

MESTO BREZNO

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2019

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo primátora mesta	4
2. Identifikačné údaje mesta	6
3. Organizačná štruktúra mesta a identifikácia vedúcich predstaviteľov	8
4. Organizácie konsolidovaného celku	9
4.1. Rozpočtové organizácie	9
4.2. Príspevková organizácia	12
4.3. Podnikateľská činnosť mesta	15
4.4. Obchodné spoločnosti založené mestom Brezno	15
4.5. Nezisková organizácia	16
4.6. Pridružené obchodné spoločnosti	20
5. Poslanie, vízie, ciele	21
6. Základná charakteristika konsolidovaného celku	23
6.1. Geografické údaje	23
6.2. Demografické údaje	24
6.3. Ekonomické údaje	24
6.4. Symboly mesta	25
6.5. História mesta	26
6.6. Pamiatky	27
6.7. Významné osobnosti mesta	29
7. Plnenie funkcií mesta	33
7.1. Výchova a vzdelávanie	33
7.2. Zdravotníctvo	35
7.3. Sociálne zabezpečenie	36
7.4. Kultúra	38
7.5. Šport	46
8. Informácia o vývoji mesta z pohľadu rozpočtovníctva	49
8.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019	49
8.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2019	50
8.3. Rozpočet na roky 2020 - 2022	51

9. Informácia o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	52
9.1. Majetok	52
9.2. Zdroje krytia	53
9.3. Pohľadávky	54
9.4. Záväzky	54
10. Hospodársky výsledok za rok 2019 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	55
11. Ostatné dôležité informácie	57
11.1. Prijaté granty a transfery	57
11.2. Poskytnuté dotácie	59
11.3. Významné investičné akcie v roku 2019	64
11.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	71
11.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	72
11.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	73

1. ÚVODNÉ SLOVO PRIMÁTORA MESTA

Rok 2019 bol pre nás náročný. Museli sme reagovať na rýchle zmeny zákonov z dielne štátu, ktoré nás finančne zaťažili. Napriek tomu sme všetko úspešne zvládli. Môžeme konštatovať, že aj rok 2019 bol pre nás pokrokový a pozitívne ekonomické výsledky dobre nastaveného hospodárenia z predchádzajúcich rokov mohli v čo najväčšej miere pocítiť aj obyvatelia nášho mesta. Prebytok nášho rozpočtu, ušetrené zdroje predstavujú sumu 238 632,47 eur.

V roku 2019 sme zrealizovali a dokončili viaceré investície. Mnohé investície sme rozbehli už v roku 2018 ako napr. domov pre seniorov, materské školy, multifunkčný športový areál s atletickou dráhou, mnohé cesty a chodníky, vyhliadková veža, múzeum a veľa ďalších. Financovanie všetkých bolo pripravované na predpokladaný vývoj hospodárstva a ekonomiky a bez úverov, keďže sme si za posledné roky našetrili viac ako dva milióny eur.

V krátkom čase a bez riadneho legislatívneho procesu s výpočtom dopadov na samosprávu prišli obedy zadarmo, chodníkový zákon, zníženie základu dane pre fyzické osoby a zvyšovanie miezd vo verejnej správe a nám vypadlo z rozpočtu z roka na rok 1,5 milióna eur. Mnohé opatrenia sú na prvý pohľad dobré, nám to však spôsobilo značné problémy. Museli sme reagovať rýchlo a prijať aj nepopulárne opatrenia. Želám si, aby mesto napredovalo naďalej a aj napriek výpadku financií pre nové zákony, sme v dobrej finančnej kondícii. Urobím všetko pre to, aby to tak ostalo aj naďalej.

V roku 2019 sa nám opäť podarilo obnoviť viaceré cesty a chodníky, vybudovali sme nové parkovacie miesta, zaviedli sme cestovné zadarmo v MHD pre väčšinu obyvateľov, rozšírili sme opatrovateľskú službu, dokončili sme stavbu domova pre seniorov a denného stacionára, vybudovali sme multifunkčný areál s atletickou dráhou, kúpili sme do vlastníctva nášho mesta veľký areál bývalých pekární na Mazorníkove a takmer 150 ha poľnohospodárskej pôdy s objektom bývalého družstva na Brezinkách, kúpili sme novú techniku pre Technické služby a Lesy mesta Brezno, začali sme s najväčšou rekonštrukciou našej nemocnice za posledné desaťročia, kde sa obnovia mnohé oddelenia, budujeme nové parky z európskych fondov a v Margitinom parku, začali sme s rekonštrukciou nových škôlok na Ul. Dr. Clementisa a Ul. Nálepckovej, zaviedli sme výučbu angličtiny pre všetky deti v škôlkach a základných školách a mnohé ďalšie.

Na všetky projekty, ktoré realizujeme alebo plánujeme realizovať hľadáme aj externé finančné zdroje, a preto mnohé musíme pripravovať v predstihu na avizované výzvy. Našou snahou je samozrejme dbať aj na životné prostredie, a preto sú viaceré naše projekty zamerané práve na jeho ochranu. Mesto pripravuje a už aj realizuje niektoré projekty na budovanie zelene, zníženie zaťaženia CO₂, znižovanie motorovej dopravy budovaním cyklotrás a chodníkov. Všetko robíme tak aby sme zároveň splnili aj predstavy väčšiny našich obyvateľov. Potreby našich obyvateľov sú pre nás priorita.

V priebehu roka nastali zmeny aj v mestskej polícii, ktoré sme museli urobiť vzhľadom na rozpočet mesta. Náklady na mestskú políciu nám rapídne vzrástli pre zvyšovanie miezd vo verejnej správe a zákonom zavedené nočné príplatky a prácu cez víkendy. Počet mestských policajtov sme znížili z 20 na 10. Potreby našich obyvateľov sú však pre nás prioritou a v decembri sme naše rozhodnutie prehodnotili a opäť zvýšili počet policajtov z 10 na 14. Vozidlá mestskej polície sme vybavili novými technickými prostriedkami čo nám zabezpečí dvojčlenné hliadky a nepretržitú prevádzku. Na tomto modeli stále šetríme zdroje.

Demografický vývoj na Slovensku ukazuje, že obyvateľstvo starne, a preto je dôležité podporovať mladé začínajúce rodiny. Zabezpečiť pre nich možnosti bývania a práce. Je to veľmi dôležitá problematika, a preto posledné roky projektujeme nájomné byty. Naprojektovali sme nový bytový dom na sídlisku Mazorníkovo. Ide o najväčší projekt za posledných 20 rokov. Celkové náklady budú financované úverom zo ŠFRB a dofinancovanie z vlastných zdrojov. Snažíme sa podporovať aj tvorbu pracovných miest. Množstvo energie vkladáme do podpory cestovného ruchu. Aj tu je vidina nových príležitostí pre tvorbu pracovných miest a celkový rozvoj regiónu.

Naším cieľom je naďalej robiť maximum. Je v záujme našom ako aj obyvateľov mesta aby sme sa ďalej rozvíjali a napredovali. Urobiť z Brezna bezpečné a čisté mesto, šetrné k životnému prostrediu s množstvom služieb pre obyvateľov všetkých vekových kategórií. Som si istý, že sa nám naše plány podarí spoločne naplniť.

S úctou

JUDr. Tomáš Abel, PhD. – primátor Mesta Brezno

2. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE MESTA

Názov	Mesto Brezno
Sídlo	Námestie gen. M.R. Štefánika 1, 977 01 Brezno
IČO	00 313 319
DIČ	2020398391
Hlavná činnosť	Všeobecná verejná správa

Štatutárny orgán	JUDr. Tomáš Abel, PhD.
Priemerný počet zamestnancov	198
Počet riadiacich zamestnancov	11

3. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA MESTA A IDENTIFIKÁCIA VEDÚCICH PREDSTAVITEĽOV

Primátor mesta	JUDr. Tomáš Abel, PhD.
Zástupca primátora mesta	Ing. arch. Ján Králik Mgr. Martin Juhaniak
Prednosta Mestského úradu	Mgr. Zuzana Ďurišová
Hlavný kontrolór mesta	Ing. Ingrid Konečná Veverková

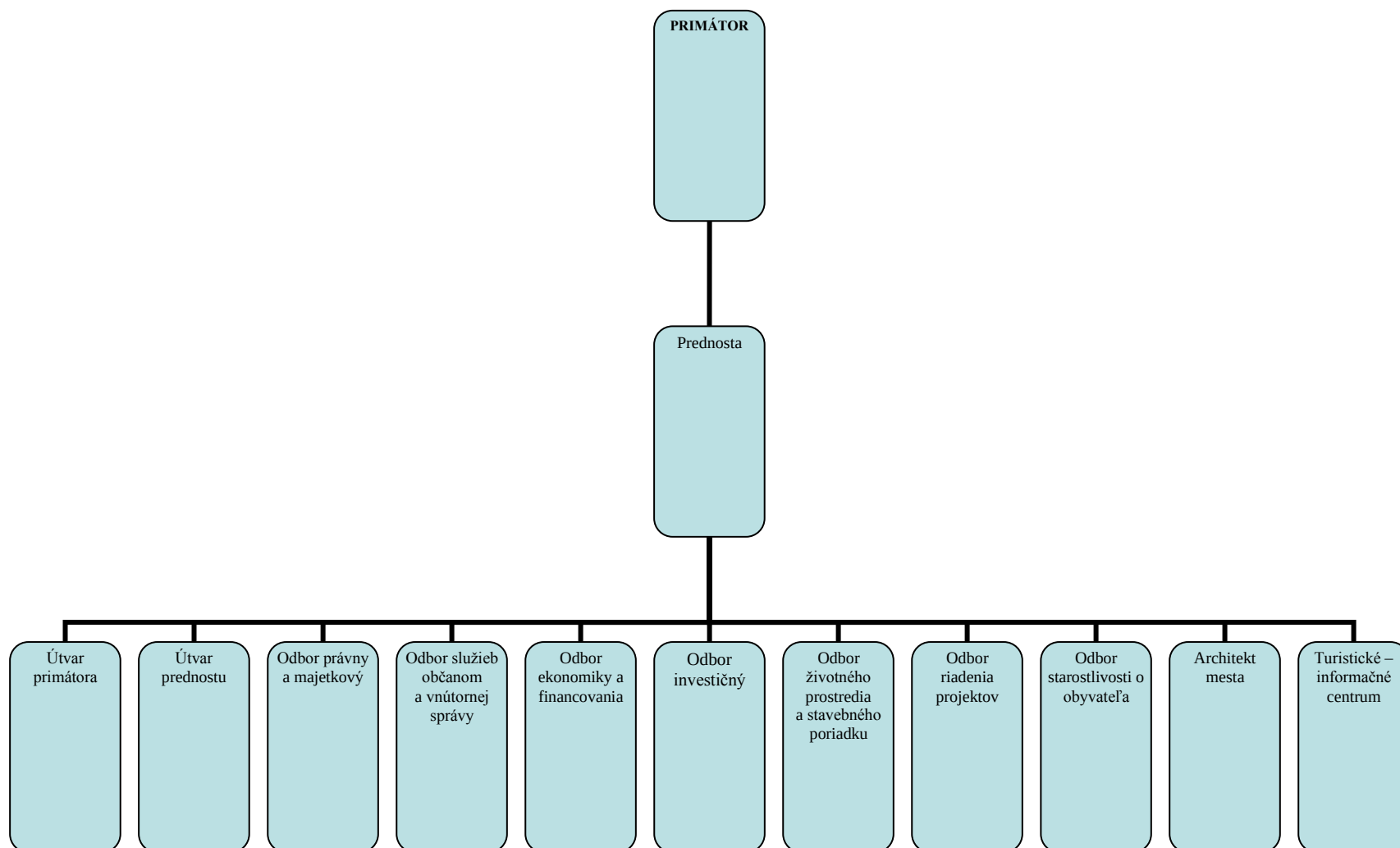
Mestské zastupiteľstvo	VOLEBNÝ OBVOD č.1 : Mgr. Pavel Ambros, Ing. Miroslav Baran, Mgr. Andrej Barančok, Ing. Milan Hašan, Mgr. Martin Juhaniak, Ing. arch. Ján Králik, Ing. arch. Pavol Kupec, Július Obernauer VOLEBNÝ OBVOD č.2 : PhDr. Petra Dzurmanová, MUDr. Stefan Arin Ianecsko, Ján Maruškin, Milan Palovčík, Ing. Vladimír Strmeň, Bc. Ľubica Štugnerová, MA. VOLEBNÝ OBVOD č.3 : Ing. Miroslav Fašang, Ing. Martin Ridzoň, PhD., Róbert Schmidt, Mgr. Eva Skačanová, Mgr. Daniel Struhár, Jozef Tokár VOLEBNÝ OBVOD č.4 : Martin Marcinek
------------------------	--

Komisie	1. komisia finančná, 2. komisia pre rozvoj mesta a mestskej infraštruktúry, 3. komisia pre šport, 4. komisia pre kultúru, 5. komisia pre sociálne veci, 6. komisia pre verejný poriadok, 7. komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
---------	--

Mestský úrad v Brezne tvoria organizačné útvary, ktorými sú odbory. Odbory sú riadené vedúcim odborom. Jednotlivé organizačné útvary medzi sebou úzko spolupracujú pri plnení úloh, ktoré pre nich vyplývajú z platnej právnej úpravy a obsahovej náplne činnosti jednotlivých organizačných útvarov.

SCHÉMA ORGANIZÁCIE MESTSKÉHO ÚRADU

4. ORGANIZÁCIE KONSOLIDOVANÉHO CELKU

Mesto je materskou účtovnou jednotkou konsolidovaného celku. Súčasťou konsolidovaného celku sú rozpočtové organizácie a príspevková organizácia zriadené mestom Brezno. Ďalej do konsolidovaného celku sú zaradené obchodné spoločnosti, ktoré boli založené mestom Brezno, ako aj obchodné spoločnosti, v ktorých má mesto viac ako 20 %-ný podiel na vlastnom imaní.

4.1. Rozpočtové organizácie

Rozpočtové organizácie sú samostatnými právnickými osobami mesta Brezno, ktoré sú svojimi príjmami a výdavkami zapojené na rozpočet mesta. Hospodária samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré im určí mesto ako zriaďovateľ, vrátane mimorozpočtových zdrojov.

Základná škola poskytuje žiakom základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej ako aj ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na ich orientáciu v živote a v spoločnosti a na ich ďalšiu výchovu a vzdelávanie. Výchovu a vzdelávanie v uvedených oblastiach poskytuje prostredníctvom školského vzdelávacieho programu, ktorý je výchovnou a vzdelávacou stratégiou školy spracovanou na konkrétne potreby žiakov a podmienky školy.

Materská škola zabezpečuje osobnostný rast detí v oblasti sociálno-emocionálnej, telesnej, morálnej a estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti detí, čím utvára predpoklady na ich ďalšie vzdelávanie. Pripravuje deti na život v spoločnosti v súlade s ich individuálnymi a vekovými osobnosťami.

Školská jedáleň zabezpečuje prípravu, výdaj a konzumáciu jedál a nápojov pre stravníkov. Výdajná školská jedáleň zabezpečuje výdaj a konzumáciu jedál a nápojov pre stravníkov.

Základná umelecká škola poskytuje základy vzdelania v individuálnych a skupinových umeleckých odboroch, zároveň pripravuje žiakov na štúdium v učebných a študijných odboroch na stredných školách umeleckého zamerania a na konzervatóriu, odborne ich pripravuje aj na štúdium na vysokých školách s umeleckým zameraním.

Centrum voľného času zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, mládeže a ich rodičov. Ide o činnosť zameranú predovšetkým na rozvíjanie a zdokonaľovanie tvorivých schopností a zručností v čase mimo vyučovania, vo voľnom čase.

4.1.1. Základná škola s materskou školou Pionierska 2, Brezno

Súčasťou školy je Materská škola, B. Nemcovej č. 17; Materská škola Hradby č. 9; Školský klub detí, Pionierska č. 2; Školská jedáleň, Pionierska č. 2; Výdajná školská jedáleň, B. Nemcovej č. 17; Výdajná školská jedáleň, Hradby č. 9.

Názov	Základná škola s materskou školou Pionierska 2 Brezno
Sídlo	Pionierska č. 2, 977 01 Brezno
Dátum založenia / zriadenia	01. 01. 2002
Názov zriaďovateľa	Mesto Brezno
IČO	37828533

Výročná správa mesta Brezno za rok 2019

DIČ	2021610602
Hlavná činnosť	Plnenie výchovno-vzdelávacej činnosti na území mesta Brezna

Štatutárny orgán	Mgr. Beáta Prečuchová, riaditeľka školy
Priemerný počet zamestnancov	116
Počet riadiacich zamestnancov	8

Hodnota majetku	1 861 953,48 EUR
Výška vlastného imania	- 43 167,29 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	- 29 088,36 EUR

4.1.2. Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, Brezno

Súčasťou školy je Materská škola, Nálepková 50; Materská škola, ul. Dr. Clementisa č. 3; Školský klub detí, Pionierska č. 4; Školská jedáleň, Pionierska č. 4; Výdajná školská jedáleň, ul. Dr. Clementisa č. 3; Výdajná školská jedáleň, Nálepková 50.

Názov	Základná škola s materskou školou Karola Rapoša, Pionierska 4, Brezno
Sídlo	Pionierska č. 4, 977 01 Brezno
Dátum založenia / zriadenia	01. 09. 2007
Názov zriaďovateľa	Mesto Brezno
IČO	45016089
DIČ	2022436383
Hlavná činnosť	Základné vzdelanie

Štatutárny orgán	PaedDr. Danko Katonová, riaditeľka školy
Priemerný počet zamestnancov	104,1
Počet riadiacich zamestnancov	7

Hodnota majetku	1 085 799,67 EUR
Výška vlastného imania	- 9 523,24 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	2 020,58 EUR

4.1.3. Základná škola s materskou školou MPČĽ 35, Brezno

Súčasťou školy je Materská škola, MPČĽ 35; Školský klub detí, MPČĽ 35; Školská jedáleň, MPČĽ 35.

Názov	Základná škola s materskou školou MPČĽ 35, Brezno
Sídlo	MPČĽ č. 35, 977 01 Brezno
Dátum založenia / zriadenia	01. 01. 2002

Názov zriaďovateľa	Mesto Brezno
IČO	37828452
DIČ	2021608996
Hlavná činnosť	Základné vzdelanie

Štatutárny orgán	Mgr. Peter Macko, riaditeľ školy
Priemerný počet zamestnancov	59,4
Počet riadiacich zamestnancov	5

Hodnota majetku	1 084 325,69 EUR
Výška vlastného imania	- 3 411,32 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	- 123,65 EUR

4.1.4. Základná umelecká škola Krčulova č. 21, Brezno

ZUŠ v Brezne poskytuje vzdelávanie pre žiakov predškolského, školského veku a v štúdiu pre dospelých v štyroch odboroch: v hudobnom, výtvarnom, literárno-dramatickom a tanečnom; v hudobnom odbore v hre na klávesových, strunových, dychových, bicích nástrojoch a v hlasovej výchove /spev/. Vyučovanie prvého stupňa sa člení na prvú časť - primárne umelecké vzdelávanie a druhú časť - nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie, pričom každý druh štúdia trvá štyri roky.

Názov	Základná umelecká škola
Sídlo	Krčulova č. 21, 977 01 Brezno
Dátum založenia / zriadenia	01. 01. 2002
Názov zriaďovateľa	Mesto Brezno
IČO	37828398
DIČ	2021622119
Hlavná činnosť	Umelecké vzdelávanie

Štatutárny orgán	PaedDr. Gabriela Pravotiaková, PhD., riaditeľka školy
Priemerný počet zamestnancov	24,5
Počet riadiacich zamestnancov	1

Hodnota majetku	219 511,86 EUR
Výška vlastného imania	- 4 526,43 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	- 1 317,92 EUR

4.1.5. Centrum voľného času Školská 7, Brezno

Centrum voľného času zabezpečuje pravidelnú činnosť prostredníctvom záujmových útvarov, príležitostnú činnosť, ktorá prebieha jednorazovo alebo opakujúcimi sa podujatiami formou predmetových olympiád, súťaží, výletov, besied, exkurzií, spoločenských a športových

podujatí. Táto činnosť sa uskutočňuje v priebehu celého roka počas pracovných dní a tiež v dňoch pracovného voľna. Prázdninová činnosť sa uskutočňuje v stálych, putovných, prímestských a zahraničných táboroch.

Názov	Centrum voľného času Školská 7, Brezno
Sídlo	Školská č. 7, 977 01 Brezno
Dátum založenia / zriadenia	01. 01. 2007
Názov zriaďovateľa	Mesto Brezno
IČO	42009758
DIČ	202229345
Hlavná činnosť	Voľno časové aktivity

Štatutárny orgán	Mgr. Ingrid Vičanová, riaditeľka – do 31.08.2020 Mgr. František Roth, riaditeľ – od 01.09.2020
Priemerný počet zamestnancov	5,2
Počet radiacich zamestnancov	1

Hodnota majetku	26 704,40 EUR
Výška vlastného imania	- 658,86 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	- 33,22 EUR

4.2. Príspevková organizácia

Príspevkové organizácie sú samostatnými právnickými osobami mesta Brezno, ktorých menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktoré sú na rozpočet mesta zapojené príspevkom. Platia pre nich finančné vzťahy určené mestom v rámci jeho rozpočtu.

4.2.1. Technické služby Brezno

Predmetom hlavnej činnosti sú verejnoprospešné služby :

- nakladanie s komunálnym odpadom v zmysle zákona o odpadoch
- udržiavanie čistoty v meste
- správa a údržba verejnej zelene
- správa a údržba verejného osvetlenia
- správa a údržba mestských verejných WC
- správa a údržba trhovísk
- správa a údržba kanalizačných cestných vpustí
- správa a údržba miestnych komunikácií vrátane miest určených na zastavenie a státie
- správa a údržba verejných priestranstiev, ako aj verejných priestranstiev vyčlenených na státie a parkovanie s výnimkou tých, o ktoré sú povinní sa starať držiteľia parkovacích preukazov vydaných mestom
- správa pomníkov a pamätníkov

- správa mestských cintorínov vrátane kopania hrobov pre uloženie rakvy so zosnulým vrátane následného zasypania, prvotné úpravy, odvoz prebytočnej zeminy, prevádzkovanie domu smútku
- správa a údržba vodných tokov a to Breznianskeho potoka (Kuľbová), potoka Banisko, potoka Besná
- oprava a údržba budov vo vlastníctve mesta
- oprava a údržba nebytových priestorov vo vlastníctve mesta
- oprava a údržba obytných domov vo vlastníctve mesta
- oprava a údržba bytov vo vlastníctve mesta
- spravuje zverené športové objekty a zariadenia, zabezpečuje ich prevádzku, údržbu a opravy
- technicky zabezpečuje predplaveckú prípravu pre materské školy a plavecké kurzy pre základné a stredné školy
- zabezpečuje prevádzku Zimného štadióna, Futbalového štadióna na ul. ŠLN 34, Ľadovej plochy na ul. ŠLN č. 34 v Brezne, ARÉNY BREZNO na ul. ŠLN č. 34 v Brezne, Futbalového štadióna na ul. Fraňa Kráľa č. 1 v Brezne, Futbalového ihriska na ul. Brezenská, Ihriska minigolfu na Nábřeží Dukelských hrdinov, Plavárne na Mládežníckej ul. 4, Viacúčelového športového ihriska s umelou trávou pri Zimnom štadióne na ul. ŠLN č. 34 v Brezne a ďalších objektov zverených do správy MŠK Brezno
- na základe spracovaného plánu vykonáva každý rok údržbu a opravu zverených športových objektov a zariadení. Plánuje, pripravuje a realizuje investičné akcie menšieho rozsahu po schválení zriaďovateľom
- v spolupráci so športovými klubmi (oddielmi) vytvára podmienky pre získanie finančných prostriedkov zo strany Olympijského výboru, športových zväzov, rôznych fondov a nadácií
- organizuje profesionálne a amatérske programy a vyvíja iné aktivity v oblasti spoločenského života po technickej stránke
- zabezpečuje premietanie filmov rôzneho žánru podľa dopytu a ponuky po technickej stránke
- technicky zabezpečuje mestské kultúrne slávnosti, podieľa sa na organizačnej príprave a realizácii slávnostných podujatí pri príležitosti štátnych sviatkov, významných kultúrno-historických výročí

Predmetom podnikateľskej činnosti sú :

- mechanické čistenie uličných vpustí
- upratovacie práce
- demolácia a zemné práce bez používania trhavín
- umývanie motorových vozidiel
- oprava motorových vozidiel a strojov
- betonárske práce (úprava ciest a chodníkov)
- oprava a údržba elektrických strojov a prístrojov
- sprostredkovanie obchodu a služieb
- maloobchod
- veľkoobchod
- údržba parkov
- cestná nákladná doprava

- neverejná cestná osobná hromadná nepravidelná doprava
- prevádzkovanie zvláštnych a špeciálnych vozidiel
- zemné práce s mechanizmami
- podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi
- podnikanie v oblasti nakladania s nebezpečným odpadom
- reklamné činnosti
- prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom
- výsadba a predaj kvetín.
- reklamnú a propagačnú činnosť
- ubytovacie služby
- prenájom nebytových priestorov
- pohostinská činnosť
- organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí
- nájom strojov a zariadení
- cestná osobná doprava vykonávaná vozidlami, ktorých celková obsaditeľnosť nepresahuje 9 osôb vrátane vodiča
- poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živností (veľkoobchod)
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu
- predaj lístkov cez Ticketportál
- predaj lístkov na kultúrne a spoločenské aktivity

Názov	Technické služby Brezno
Sídlo	Rázusova 16, 977 01 Brezno
Dátum založenia / zriadenia	01. 01. 1994
Názov zriaďovateľa	Mesto Brezno
IČO	00 183 067
DIČ	2021222984

Štatutárny orgán	Ing. Lukáš Jeremiáš
Priemerný počet zamestnancov	134,25
Počet riadiacich zamestnancov	3

Hodnota majetku	22 731 736,36 EUR
Výška vlastného imania	173 938,90 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	47 377,00 EUR

4.3. PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ MESTA

V súvislosti s uznesením č. 80/2015 z 30. apríla 2015 Mesto Brezno vykonáva podnikateľskú činnosť, ktorej predmetom sú:

- reklamná a propagačná činnosť
- organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí
- Maloobchod – kúpa a predaj tovaru na účel jeho konečného predaja spotrebiteľovi
- Sprostredkovanie obchodu a služieb
- Organizovanie kurzov

4.4. Obchodné spoločnosti založené mestom Brezno

4.4.1. LESY MESTA BREZNO s.r.o.

LESY MESTA BREZNO s.r.o. bola zriadená zápisom do obchodného registra dňa 1.1.1998 na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Brezne č. 48/97/IV, zo dňa 30.6.1997. Je právnickou osobou, ktorá je nástupcom príspevkovej organizácie Lesy mesta Brezna podľa zákona 159/1993 Z. z.

Mesto Brezno je jediným spoločníkom so 100 %-ným hlasovacím právom a 100 % -ným podielom na základnom imaní.

Predmetom činnosti spoločnosti sú :

- poskytnutie služieb súvisiacich s vlastnou činnosťou za úplatu iným subjektom
- prípravné práce pre stavbu
- maloobchod kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi v rozsahu voľných živností
- veľkoobchod kúpa tovaru na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom živností v rozsahu voľných živností
- nákup a predaj výrobkov drobnnej lesnej výroby
- poskytovanie ubytovacích služieb v rozsahu voľných činností
- sprostredkovanie obchodu a služieb
- prenájom nebytových priestorov
- lesníctvo a poľnohospodárstvo, vrátane predaja nespracovaných lesných a poľnohospodárskych výrobkov za účelom spracovania alebo predaja
- nákladná cestná doprava
- činnosť odborného lesného hospodára
- zber, spracúvanie, skladovanie, pestovanie a uvádzanie do obehu reprodukčného materiálu lesných drevín
- reklamné a marketingové služby, prieskum trhu a verejnej mienky
- poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve
- poskytovanie služieb v lesníctve a poľovníctve
- prenájom hnutelných vecí
- ubytovacie služby bez poskytovania pohostinských činností
- dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
- uskutočňovanie stavieb a ich zmien
- počítačové služby a služby súvisiace s počítačovým spracovaním
- opracovanie drevnej hmoty a výroba komponentov z dreva

- nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5 t vrátane prípojného vozidla
- výroba a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu
- činnosť podnikateľských organizačných a ekonomických poradcov

Názov	LESY MESTA BREZNO s.r.o.
Sídlo	Švermova 1027/7, 977 01 Brezno
Dátum založenia / zriadenia	01. 01. 1998
Názov zakladateľa	Mesto Brezno
IČO	360 27 537
DIČ	2020083857

Hodnota majetku	4 028 963,46 EUR
Výška vlastného imania	1 541 985,98 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie (po zdanení)	1 069 380,59 EUR

Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov spoločnosti :

Valné zhromaždenie : JUDr. Tomáš Abel, PhD.

primátor mesta Brezno vo výkone pôsobnosti VZ

Dozorná rada :

Ing. Vladimír Strmeň

Ing. Martin Ridzoň

Ing. Blažej Možucha

Milan Palovčík

Ing. Arch. Ján Králik

Štatutárny zástupca : Ing. Ján Lukáč - konateľ

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov : 36,4

4.5. Neziskové organizácie založené mestom Brezno

Mestské zastupiteľstvo v Brezne na svojom zasadnutí dňa 17. augusta 2015 schválilo uznesením č. 158/2015 založenie neziskovej organizácie „**Brezno pre občanov n. o.**“ Zámer zriadenia neziskovej organizácie vychádza z aktuálnych strategických dokumentov pre nové programové obdobie rokov 2014 až 2020, ako je Integrovaný regionálny operačný program, ktorý predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014-2020, ktorého globálnym cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí, ale tiež zo záverov stretnutí prebiehajúcich v súvislosti s prípravou nového PHSR Mesta Brezno. Z integrovaného regionálneho operačného programu pre programové obdobie 2014-2020 vyplýva, že neziskové organizácie budú oprávnenými žiadateľmi o finančné zdroje takmer všetkých

prioritných osí a to pri výške spolufinancovania od 0 do 5 %. Zriadením neziskovej organizácie sa tak mestu rozšíria možnosti čerpania finančných prostriedkov v záujme pokrytia potrieb a aktivít jej občanov.

Hlavným cieľom neziskovej organizácie Brezno pre občanov, n. o. je poskytovať všeobecne prospešné služby, realizovať projekty predovšetkým s finančnou dotáciou z externých zdrojov.

V roku 2019 sa nezisková organizácia spolu s dobrovoľníkmi venovala prioritne **zveľadovaniu historického ovocného sadu na Banisku** a spolupracovala s Mestskou knižnicou na realizácii projektov zameraných na rozvoj činnosti knižnice.

Arborétum Banisko – historický ovocný sad

Práca v historickom sade prebiehala v roku 2019 v niekoľkých fázach:

1. Pred realizáciou projektu – v priebehu mesiaca marec boli arboristami ošetrené jestvujúce staré ovocné dreviny.
2. Následne po nákupe potrebného výsadbového materiálu v niekoľkých fázach dobrovoľníci sadili nové ovocné dreviny – staré odrody (jablone, hrušky a slivky) a ovocné kríky – ríbezle červené a čierne pod dohľadom odborných pracovníkov Technických služieb Brezno a Lesov mesta Brezna.
Dreviny boli zabezpečené proti poškodeniu zverou pletivom, agátovými kolmi, rovnako aj kríky ríbezle sú ohradené pletivom proti poškodeniu zverou,.
3. Bolo vykonané mulčovanie, kyprenie pôdy, prevzdušnenie pôdy a celého priestoru. Na uvedenú aktivitu prispelo čiastočne mesto Brezno, avšak použitá bola aj časť grantu Nadácie Ekopolis.
4. Ako formu odmeny pre dobrovoľníkov a pre všetkých obyvateľov mesta zorganizovala nezisková organizácia Brezno pre občanov, n.o. v spolupráci s mestom Brezno a hlavne s iniciatívou primátora mesta besedu s profesorom Ivanom Hričovským, uznávaným odborníkom v oblasti pestovania a ošetrovania ovocných drevín.
5. V jesenných mesiacoch boli vysadené ďalšie ovocné stromy, spolu sme tak vysadili cca 50 nových ovocných drevín.
6. Priebežne sa v sade stretávajú obyvatelia mesta - dobrovoľníci, seniormi z Denného centra Prameň, mladé rodiny s deťmi a starajú sa o staré aj novovysadené dreviny a ovocné kríky, odstraňujú burinu, náletové dreviny, smeti a v období sucha polievajú predovšetkým novovysadené stromy a kry.
7. Nezisková organizácia získala od Nadácie Ekopolis aj interaktívny frotážový infopanel, priamo pre Arborétum Banisko. Tento bol osadený priamo v historickom ovocnom sade v priebehu júla 2019.

Spoločnými silami neziskovej organizácie, dobrovoľníkov, samosprávy, mestských organizácií a v neposlednom rade vďaka podpore Nadácie Ekopolis sa v Brezne prebudil historický priestor založený v minulom storočí, podarilo sa spojiť všetky kategórie obyvateľov, vzbudiť ich záujem o vytvorenie a udržiavanie spoločného priestranstva a o trávenie času vonku.

Nadácia Ekopolis pridela neziskovej organizácii dotáciu vo výške 2.700,00 € na aktivity zamerané na zveľadovanie sadu (uvedené vyššie) a frotážový panel, ktorý bol vyrobený v spolupráci s Nadáciou Ekopolis v hodnote 600,00 €.

Čítam, teda som

Nezisková organizácia Brezno pre občanov, n. o. získala dotáciu vo výške 1.000,00 € na realizáciu projektu „Čítam, teda som“ od BBSK v súlade s VZN BBSK č. 25/2014.

Hlavným cieľom projektu bolo vzbudiť záujem detí o knihy a čítanie, vrátiť deti, mládež aj dospelých späť do knižníc a tým zvýšiť ich čitateľskú gramotnosť. **Aktivity projektu** mali **motivačný**, ale

aj **edukačný a výchovný charakter, napomáhali rozvíjať tvorivosť a kultúru detí a mládeže**, mali vplyv na rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt, ochranu životného prostredia, ochranu ľudských práv. Vďaka projektu sa vytvoril priestor na stretávanie ľudí rôznych vekových kategórií, diskusie, besedy, počas ktorých sa predovšetkým deti a študenti učili nielen fakty z histórie krajiny, spoznávanie prírody aj cez knihy, či rôzne zaujímavosti, ale aj vyjadriť svoj názor, formulovať otázky, tvoriť vlastné predmety z prírodných materiálov, a cez tieto činnosti sa učili akceptovať názor iných, akceptovať inakosť, atď.

Možno konštatovať, že ciele projektu boli naplnené. Na realizovaných aktivitách sa zúčastňovali deti, mládež aj dospelí.

Náučný chodník Horné Lazy – Vrch Žali

Hlavným cieľom predkladaného projektu je podporiť rozvoj cestovného ruchu v centrálnej časti regiónu Horehronia prostredníctvom zvýšenia mobility medzi turistickými bodmi záujmu.

Hlavnou aktivitou projektu je vybudovanie novej doplnkovej infraštruktúry pre trasu využívanú v cestovnom ruchu. Ide o turistickú trasu - **Náučný chodník Horné Lazy - Vrch Žali** - navrhovaný k vyhliadkovej veži v Brezne, ktorá je v súčasnej dobe vo výstavbe. Výsledkom projektu bude prepojenie susediacich katastrálnych území.

Náučný chodník pre peších nie je navrhovaný ako nová stavba. Bude vytvorený **len informačným systémom** samotného chodníka. Celková dĺžka trasy je navrhovaná na 1050 m.

Čítam, teda som – 2 ročník

Predkladaný projekt je 2. ročníkom komplexu kultúrno – výchovných a edukačných podujatí zameraných na prácu s deťmi, mládežou, ale aj dospelými a seniormi s cieľom prinavrátiť čítanie kníh do bežného života ľudí.

Hlavným cieľom predkladaného projektu je vzbudiť záujem detí o knihy a čítanie aj prostredníctvom osobných stretnutí so spisovateľmi, ilustrátormi a hercami, dostať do povedomia žiakov a verejnosti informácie o súčasnej knižnej tvorbe a ilustrácii. Zároveň vrátiť deti, mládež aj dospelých späť do knižníc a tým zvýšiť ich čitateľskú gramotnosť.

2. ročník podujatia prinesie aj inovatívne metódy, vytvorí z knižnice **moderný priestor pre neformálne IT vzdelávanie**, čo bude mať pozitívny vplyv predovšetkým na mladých ľudí a bude zároveň ďalším lákadlom žiakov a študentov pre trávenie voľného času v knižnici.

Náklady na činnosť organizácie predstavovali v roku 2019 nevyhnutné poplatky na poštovné, vystavenie rôznych dokumentov, potvrdení a rozhodnutí v súvislosti s predkladaním žiadostí o dotácie a spolufinancovanie realizovaných projektov. Stručný prehľad dotácií a výdavkov:

Správna rada : JUDr. Tomáš Abel, PhD. – predseda

PhDr. Petra Dzurmanová – člen

Ing. Miroslav Fašang – člen

Ing. Martin Ridzoň – člen

Bc. Andrej Barančok – člen

Dozorná rada : Mgr. Daniel Struhár

Július Obernauer

Ján Maruškin

4.6. Pridružené obchodné spoločnosti

4.6.1. Veolia Energia Brezno, a.s.

Spoločnosť Veolia Energia Slovensko a.s. (predtým Dalkia a.s.) so sídlom v Bratislave, ktorá vlastní 75 % základného imania (akcií) a Mesta Brezna, ktoré vlastní 25 % akcií.

Hlavnými činnosťami Spoločnosti sú :

- Výroba, distribúcia a predaj tepla a teplej úžitkovej vody
- prevádzka tepelno-technických zariadení (kotelní, tepelných rozvodov a výmenníkových staníc)

Identifikačné údaje:

Názov	Veolia Energia Brezno, a.s.
Sídlo	Clementisova 5, 977 01 Brezno
Dátum založenia / zriadenia	17. 12. 2003
IČO	366 22 516
DIČ	2021766516
Priemerný počet zamestnancov	11

Hodnota majetku	537 002 EUR
Výška vlastného imania	140 186 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	100 346 EUR

Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov spoločnosti :

Predstavenstvo :

Benedikt Lavrinčík	- predseda predstavenstva
JUDr. Tomáš Abel, PhD.	- člen predstavenstva
Ing. Peter Dobrý	- člen predstavenstva

Dozorná rada

Ing. Miroslav Fašang	- predseda dozornej rady
Ing. Lívia Oslancová Ivancová	- člen dozornej rady
Mgr. Eva Skačanová	- člen dozornej rady

5. POSLANIE, VÍZIE A CIELE

Stratégia rozvoja mesta Brezna vychádza z analýzy potenciálu mesta a regiónu, z vyhodnotenia jeho silných a slabých stránok, z posúdenia príležitostí a rizík budúceho vývoja, ako aj zo zohľadnenia všeobecne platných princípov usporiadania spoločnosti a fungovania efektívnej verejnej správy v trhovej ekonomike. Cestou k napĺňaniu základného cieľa je v jednotlivých oblastiach čo najdôslednejšie uplatňovať tieto metódy a základné etické princípy:

▪ Osobná sloboda a osobná zodpovednosť

Pôsobenie samosprávy mesta smeruje k napĺňaniu potrieb a záujmov obyvateľov mesta. Úlohou verejnej správy však nie je nahrádzať osobnú zodpovednosť jednotlivcov, ale vytvárať čo najlepšie prostredie pre uplatnenie slobodných aktivít a iniciatív jednotlivých ľudí a podnikateľských subjektov.

▪ Súkromné vlastníctvo

Rešpektovanie a ochrana súkromného vlastníctva práva ako jedného zo základných ľudských práv, je spôsob ako dosiahnuť, aby sa individuálne úsilia realizovali čo najúčinnnejšie a v duchu uplatnenia etického princípu utilitarizmu prinášali čo najväčší prospech čo najväčšiemu počtu ľudí. Mesto má záujem vytvárať priestor pre zabezpečovanie potrieb občanov službami súkromných poskytovateľov.

▪ Posilňovanie konkurencieschopnosti

Konkurencia je hnacou silou vývoja a zlepšovania života ľudí. Mesto prostredníctvom svojej samosprávy, rešpektujúc skúsenosti vyspelých krajín sa bude snažiť minimalizovať regulačné zásahy do podnikania, ktoré obmedzujú individuálnu iniciatívu a konkurenčné pôsobenie podnikateľských subjektov v trhovom hospodárstve. Pri svojich rozhodovaniach bude mať samospráva na zreteli vždy len verejný prospech obyvateľov mesta Brezna.

▪ Dobrovoľná solidarita

Prirodzenou formou zabezpečovania potrieb tých ľudí, ktorí sa nedokážu o seba postarať sami, je uplatňovanie dobrovoľných foriem solidarity, súkromných iniciatív a aktivít „zdola“, najmä pôsobenia mimovládnych, charitatívnych a cirkevných organizácií. Mesto má záujem vytvárať čo najlepšie podmienky pre ich činnosť, podporovať ich a dopĺňať ich v oblastiach, v ktorých dobrovoľné formy solidarity nedokážu ľuďom v núdzi zabezpečiť základné životné potreby.

▪ Subsidiarita

Problémy sa majú riešiť tam, kde existujú, teda čo najbližšie k ľuďom. Verejná správa má mať zodpovednosť za riešenie iba tých problémov, ktoré nemôžu riešiť jednotlivci prostredníctvom svojich aktivít na trhu, či v občianskej spoločnosti. V rámci verejnej správy majú byť na vyššiu úroveň prenášané iba tie kompetencie, ktoré nie je možné efektívne uplatňovať na nižšej úrovni. Mesto by malo preto podporovať ďalšiu decentralizáciu rozhodovania v rámci verejnej správy (vrátane decentralizácie príslušných zdrojov v rámci fiškálnej decentralizácie).

▪ Efektívnosť a kvalita

Verejná správa je financovaná z prostriedkov, ktoré sú prostredníctvom daní (či už podielovej alebo miestnych) odobraté občanom. Jej pôsobenie musí byť preto čo najefektívnejšie a zároveň čo najkvalitnejšie. Mesto by malo realizovať kroky, ktoré povedú k zvyšovaniu hospodárnosti ním vynakladaných prostriedkov a kvality ním realizovaných činností v záujme spokojnosti obyvateľov mesta. Program rozvoja mesta Brezna 2016 – 2022

▪ Transparentnosť rozhodovania

Transparentnosť a verejná kontrola sú neodmysliteľnou súčasťou modernej verejnej správy. Mesto má záujem prijať také opatrenia, ktoré poskytnú obyvateľovi maximálne množstvo informácií, mesto má záujem usilovať sa o „otvorenú“ samosprávu, v ktorej sa všetky dôležité rozhodnutia uskutočňujú na základe vopred stanovených a verejne známych pravidiel a ktorej činnosť je prehľadná a podlieha reálnej občianskej kontrole

Vízia mesta Brezna

*Spoločne meníme veci k lepšiemu,
meníme svoje mesto pre seba, svoje deti i pre budúce generácie*

Strategický cieľ mesta Brezna

Zvýšiť atraktivitu mesta Brezna pre miestnych obyvateľov,
pre miestnych podnikateľov i potencionálnych investorov,
ako i pre návštevníkov mesta

6. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU

Mesto Brezno je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou mesta a jej majetku v rozsahu jej zverených svojich originálnych pôsobností, ale aj v oblasti preneseného výkonu štátnej správy.

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu, spolupracuje v záujme svojho rozvoja s politickými subjektmi, občianskymi združeniami a inými právnickými ako aj s fyzickými osobami pôsobiacimi na jej území.

6.1. Geografické údaje

Mesto Brezno leží v strede Slovenska, v Banskobystrickom kraji v hornej časti regiónu Horehronie. Okres, ktorého je centrom, sa rozprestiera na rozlohe 1265 km², na východe začína pri obci Telgárt pod sedlom Besník a končí západnými hranicami okresu za obcami Nemecká a Ráztoka. Jeho najväčšiu časť tvorí Horehronské podolie, zo severu lemované mohutnou hradbou Nízkych Tatier a z juhu rozložitými chrbtami Slovenského Rudohoria. Katastrálne územie samotného mesta Brezna má rozlohu 12 946 ha a nachádza sa v nadmorskej výške od 486 po 2043 m n. m., stred mesta je v nadmorskej výške 489 m n. m. Horehronské podolie je korytovitá kotlina patriaca k vysoko položeným kotlinám Slovenska; siaha od 390 do 1 000 m n.m., dno podolia dosahuje najväčšiu nadmorskú výšku zo všetkých kotlín Slovenska v sedle Besník pri Telgarte – 1 000 metrov. Najvyššie položeným miestom územia je vrchol Ďumbiera vo výške 2 043 m n.m. Najnižší bod je na hladine rieky Hron, ktorá preteká celým podolím od prameňa pod Kráľovou hoľou po nádhernom meandrovom úseku v smere východ – západ. Výškový rozdiel najvyššieho a najnižšieho bodu spôsobuje veľkú diferencovanosť reliéfu a z toho vyplývajúce rozdiely v klimatických a biogeografických charakteristikách.

Mesto tvorí sedem mestských častí : Brezno, Bujakovo, Mazorníkovo, Predné Hálno, Zadné Hálno, Rohozná a Podkoreňová.

6.2. Demografické údaje

K 31. 12. 2019 malo mesto Brezno 20 266 obyvateľov.

Vekové zloženie obyvateľstva – vývoj za roky 2013 – 2019

Vek v rokoch	Počet obyvateľov						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 - 18	3 515	3 426	3 386	3 403	4 027	3 411	3 462
18 - 60	13 217	12 959	12 688	12 397	12 176	11 894	11 680
nad 60	4 252	4 384	4 555	4 742	4 871	5 028	5 124
CELKOM	20 984	20 769	20 629	20 542	20 469	20 333	20 266

Zloženie a pohyb obyvateľstva – vývoj za roky 2013 – 2019

Zloženie a pohyb obyvateľov	Počet obyvateľov						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
muži	10 062	9 972	9 899	9 848	9 794	9 706	9 654
ženy	10 922	10 797	10 730	10 694	10 675	10 627	10 612
CELKOM	20 984	20 769	20 629	20 542	20 469	20 333	20 266
z toho :							
pristahovaní	160	194	208	250	266	237	225
odstahovaní	334	386	358	299	348	365	317
narodení	211	169	197	180	215	201	233
zomrelí	214	192	187	218	206	209	208

6.3. Ekonomické údaje

Spomedzi 79 okresov je okres Brezno s hodnotou 4,42 percent nezamestnaných ku koncu roka 2019 na 40. mieste. V miere nezamestnanosti sme niekde v strede, patríme medzi priemerných. V roku 2018 a 2019 v okrese Brezno zaevidovali najnižšiu nezamestnanosť za posledných päť rokov.

Vývoj nezamestnanosti (v %)

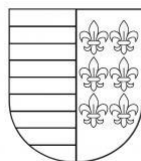
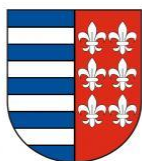
Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
%	13,41	12,52	6,35	5,96	4,42	4,42

6.4. Symboly mesta

Mesto má právo na vlastné symboly. Mesto, ktoré má vlastné symboly, je povinné ich používať pri výkone samosprávy. Právnické osoby zriadené alebo založené mestom, iné právnické osoby a fyzické osoby môžu používať symboly mesta len so súhlasom mesta. Symbolmi mesta sú **erb mesta, vlajka a pečať mesta**.

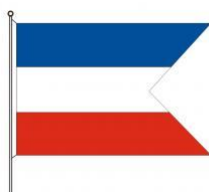
Erb mesta v základnej forme

Erb mesta v slávnostnej forme

Vlajka mesta

Pečať mesta v základnej forme

Pečať mesta v slávnostnej forme

6.5. História mesta

Tritisíc rokov starý archeologický nález potvrdzuje prítomnosť ľudí na dnešnom území mesta síce už v dobe bronzovej, ale až do konca 12. storočia bol región mimo hospodárskeho záujmu štátu. Ako súčasť Zvolenského lesa slúžil pre kráľovskú poľovačku so zákazom osídľovania. Najstaršia doposiaľ známa písomná zmienka o Brezne je v listine panovníka Bela IV. z roku 1265, z obdobia po tatárskom vpáde, keď vďaka nerastnému bohatstvu začalo horné Pohronie nadobúdať význam. Kolonizovanie najmä nemeckými ťažiarimi malo za následok vznik nových baníckych miest, medziiným, v roku 1380, aj Brezna. Mestské privilégia udelil Breznu v roku 1380 Ľudovít I. (Veľký) Anjou, ktorý bol v tom období uhorským kráľom. Počiatočná orientácia na banskú výrobu sa premietla aj do dobových pomenovaní mesta – Bryzabanya, Brezenibanya, Brizebanya, Breznobanya. Názov mesta Brezno prvýkrát použil Ferdinand I. Habsburský v listine z r.1560, ktorou sa riešil spor mesta s okolitými hradnými panstvami Ľupča a Muráň. Najmä zo strany majiteľov Ľupčianskeho hradného panstva, Dóciovcov, bolo mesto vystavované opakovaným útokom, obmedzovaním a plienením, ktoré vyústili do jeho vypálenia v roku 1517.

Baníctvo ovplyvnilo prvotný rozvoj mesta. 16. – 18. storočie prinieslo zmeny v jeho hospodárskom živote. S narastajúcou spotrebou železa a hutníctvom začali nadobúdať strategický význam breznianske lesy. Štát si dodatkami k jednotlivým privilégiám udeľovaným Breznu, zabezpečoval zároveň právo na voľné disponovanie lesmi a ostatným pôdnym fondom. Okolie prítokov Hrona (Beňuš a Čierny Balog) sa postupne stalo ďalšou zásobárňou dreva a drevného uhlia pre banskobystrickú banskú komoru. Nové pracovné príležitosti prilákali ďalších osadníkov – drevorubačov a uhliarov zo Štajerska a Solnohradska. Spomenuté obdobie bolo bohaté na udalosti a zmeny aj v politickom živote mesta. Blízkosť tureckého nebezpečenstva, konfesiónálne spory počas protihabsburských povstaní a zbojnícke skupiny množiace sa po okolí strpčovali život Brežňanov. V takýchto nepokojných časoch, roku 1650 Ferdinand III. povýšil Brezno na slobodné kráľovské mesto.

Pomery v 18. storočí obnovili hospodársku aktivitu mesta. Základom ostala remeselná výroba organizovaná v cechových združeniach. V meste pôsobilo asi 14 cechových združení. Remeselníci uprednostňovali menšie sídla, kde mali možnosť získať okrem miesta v cechu aj pôdu. Táto remeselnícko-roľnícka orientácia, absencia väčšieho kapitálu na území mesta mala za následok aj zmenu v charaktere mesta. Banícka výroba zanikla, poľnohospodárstvo

a remeslo sa stalo základným zdrojom príjmov. Rozloha chotára aj charakter pôdných fondov predurčovali chov dobytky a oviec, čo sa odrazilo aj v sociálnej štruktúre mesta.

Proces industrializácie v 19. storočí mesto mimoriadne neovplyvnil. Drobné prevádzky neprekročili rámec miestneho významu. Väčší význam nadobudla železiareň v Bujakove, ktorá zanikla v roku 1902 a neskôr ju prebudovali na lepenkáreň. Pracovné príležitosti obyvateľom mesta poskytovali prevádzky štátneho Hrončiarkeho železiarskeho komplexu a neskôr železiarne v Podbrezovej. Časť obyvateľov poskytovala pre tieto prevádzky povoznícke služby. Na území mesta pracovala tiež parná píla v Halnách (od r. 1907) a továreň na jemný remeň (od r. 1913).

V druhej polovici 19. storočia bolo Brezno vďaka prítomnosti viacerých literárnych osobností (Ján Chalupka, Gustáv Kazimír Zechenter-Laskomerský), nadväzujúcich na staršie literárne tradície jedným z národnobuditeľských centier Slovenska. Nálady plynule vyústili do ochoty prijať v roku 1861 ponuku stať sa sídlom rodiacej sa národnej kultúrnej inštitúcie – Matice slovenskej. Úmysel predstaviteľov mesta bol zrušený zásahom nadriadených úradníkov Zvolenskej stolice.

Po 1. svetovej vojne sa Brezno stalo administratívnym centrom Horehronia. Od roku 1922 malo štatút okresného mesta. Patrilo medzi menšie sídla s málo rozvinutým priemyslom a s pretrvávajúcou orientáciou obyvateľstva na podnikanie na pôde a remeslá. Strategický význam nadobudlo až počas Slovenského národného povstania, kedy patrilo do povstaleckého trojuholníka Zvolen – Banská Bystrica – Brezno. Povojnová obnova hospodárstva priniesla mestu dynamický rozvoj najmä v súvislosti s rozvojom strojárenského priemyslu. Mostáreň Brezno s nosným programom výroby žeriavov zamestnávala viac ako 3 500 obyvateľov.

Spoločensko-politické udalosti po roku 1989 znamenali pre mesto množstvo zmien – stratu veľkých pracovných príležitostí, prinavrátenie štatútu okresného mesta (1998) a hľadanie nových východísk jeho zamerania.

6.6. Pamiatky

K najzaujímavejším priestorom mesta patrí *obdĺžnikové námestie generála M. R. Štefánika*, svojím tvarom a rozlohou - 213 x 146 metrov - je ojedinelým na Slovensku. Nachádza sa tu historický park a množstvo zaujímavých stavieb. Vzhľadom na významné kultúrne a historické hodnoty bolo vyhlásené za pamiatkovú zónu

Mestský park na námestí generála M. R. Štefánika bol v decembri 2010 vyhlásený za Národnú kultúrnu pamiatku

Dominantou námestia je *zvonica* z roku 1830 s výškou 31 metrov, v minulosti slúžila aj ako strážna veža

Najstarší zachovaný objekt meštianskej architektúry je *dom na Námestí generála M. R. Štefánika č.13*, ktorý pochádza z prvej polovice 16. storočia. Do súčasnej podoby bol upravený v polovici 17. storočia spojením a preklenutím dvoch samostatne stojacich budov - stavebnou úpravou typickou pre toto obdobie

Najstarším zachovaným sakrálnym objektom v Brezne je *Kaplnka sv. Kríža*. Z pôvodne jednolodového farského kostola "Na bráničke" z rokov 1518 - 1519 sa po požiari v roku 1779 zachovalo len gotické presbytérium

Najstaršou hnutelnou pamiatkou mesta Brezna je *plastika Madony s dieťaťom* - polychrómovaná drevorezba z konca 15. storočia, umiestnená na neogotickom oltári v kaplnke bývalého piaristického kláštora na námestí

Najstarší oltárny obraz v Brezne - *tabuľová maľba sv. Barbory* z neskorogotického krídlového oltára kostola Na bráničke - pochádzajúci z konca 15. storočia, je dnes umiestnený v kaplnke bývalého piaristického kláštora

Jediná sakrálna židovská pamiatka v regióne je *breznianska synagóga*, postavená v roku 1902. V interiéri je umiestnená zrekonštruovaná mramorová platňa, ktorej obsahom je zakladacia listina v maďarskom jazyku a hebrejčine a drevený zrekonštruovaný oltár. Nachádza sa tu expozícia z histórie miestnej židovskej komunity. V súčasnosti je synagóga využívaná na kultúrno-spoločenské účely.

Druhým najväčším organom z evanjelických kostolov na Slovensku je trojmanuálový organ so 42 registrami umiestnený v evanjelickom kostole v Brezne. Do chrámu bol inštalovaný v roku 1887 pri príležitosti 100.výročia založenia kostola

Jedinečnou technickou pamiatkou je ľudová mangľovňa v roľnícko-remeselníckej usadlosti na Rázusovej ulici č. 20, zariadenie na úpravu tkanín poháňané ťažnou silou koňa pomocou jednoduchého dreveného mechanického stroja so sústavou prevodov. Mangel pochádza z prvej polovice 19.storočia

Na breznianskom námestí stojí **pomník generála M. R. Štefánika**, postavený v roku 1929, *ktorého kópia je od roku 1999 vo francúzskom meste Meudon*, pôsobisku M. R. Štefánika

Martin Rázus patril k významným postavám medzivojnovkej slovenskej literatúry i slovenskej politiky, v Brezne pôsobil v rokoch 1930 – 1937. V breznianskom historickom parku bol v roku 2006 odhalený pomník Martina Rázusa

6.7. Významné osobnosti mesta

Históriu mesta Brezna písali predovšetkým ľudia, ktorí sa tu narodili, žili a tvorili. Mnohí z nich svojou prácou a snažením prekročili hranice nášho chotára a stali sa súčasťou hospodárskych, kultúrnych, či cirkevných dejín nielen mesta, ale i celého Slovenska. Zaslúžili sa o to, že Brezno sa dostalo do povedomia širokej verejnosti, ale i zahraničia, nezapadlo prachom dejín, naopak kráčalo vždy s duchom doby.

Zlatica BALAŽOVJECH – KLINCOVÁ

Slovenská akademická maliarka. Jej celoživotné dielo tvorí viac než tritisíc obrazov. Maľovala akvarely, pastely a kombinovanou technikou. Venovala sa aj monumentálnej tvorbe, rada maľovala deti.

Izák CABAN

Filozof - atomista, dramatik, pedagóg, teológ, profesor a rektor, autor dišpút a polemík. Bol rektorom reformačnej školy v Brezne. Pôsobil aj v Prešove a v Sibiu. Venoval sa otázkam protestantskej teológie, napísal filozofické dielo o existencii atómov.

Ján ČIPKA

Advokát, verejný činiteľ, podnikateľ, člen slovenských študentských spolkov (Tatrín). Zakladajúci člen a člen prvého výboru Matice slovenskej, bol členom jej deputácie u cisára.

Jozef DEKRÉT - MATEJOVIE

Priekopník moderného hospodárstva, najvýznamnejšia osobnosť slovenského lesníctva v 19. storočí. Študoval a pôsobil v Brezne ako horár, neskôr ako lesný sudca.

Pavol DOBŠINSKÝ

Evanjelický farár, spisovateľ. V rokoch 1853 - 1855 pôsobil v Brezne ako kaplán u Jána Chalupku. Jeho najvýznamnejším dielom sú Prostonárodné slovenské povesti.

Igor GALLO

Básnik, prozaik a publicista. Detstvo a mladosť strávil v Brezne. V periodikách publikoval stovky novinárskych glos, recenzií a úvah o literatúre, divadle i o výtvarnom umení, venoval sa aj prekladaniu ruskej, ukrajinskej, poľskej i nemeckej poézie.

Ján GREXA

Vysokoškolský pedagóg, humorista. Venuje sa teórii a histórii športu.

Pavol HABERA

Spevák, skladateľ, muzikálový herec. Študoval ekonómiu, ale profesionálne sa venuje hudbe. Kariéru začínal v kapele Avion, od roku 1988 s martinskou skupinou Team. Je známy predovšetkým ako spevák, uplatňuje sa však aj ako skladateľ.

MUDr. Ervín HOLÉČZY

Lekár, spisovateľ, životopisec. V rokoch 1929 – 1945 bol riaditeľom mestskej nemocnice Brezno.

Elena HOLÉČZYOVÁ

Textilná výtvarníčka, dramatička, scenáristka. Všestranne orientovaná umelecká osobnosť zakladateľského významu, popri textilnom výtvarníctve, čipkárstve a inej činnosti sa venovala aj písaniu odbornej a umeleckej literatúry. V Brezne pôsobila aj ako režisérka divadelných ochotníkov.

Anton HREBLAY

Spisovateľ, učiteľ, hudobný pedagóg a vlastivedný pracovník. Venoval sa vlastivednému výskumu so zreteľom na národopis, školstvo a turistiku. Autor knihy Brezno a jeho okolie z r. 1928.

Ján CHALUPKA

Dramatik, publicista, prozaik a evanjelický kňaz. Zakladateľ novej dramatickej tradície v slovenskej literatúre. Zasadzoval sa o to, aby sídlom Matice slovenskej bolo Brezno. V Brezne žil od roku 1824 do konca svojho života.

František KREUTZ

Spisovateľ pre deti a mládež, prozaik a historik. Bol učiteľom základnej školy v Brezne, neskôr pracoval vo funkcii historika v Horehronskom múzeu.

Samuel KUPČOK

Významný slovenský básnik a pedagóg, priekopník slovenskej vedy 19. storočia. Venoval sa rodu ostružín, mäty a ruže. Je autorom príspevkov o flóre v okolí Brezna, Nízkyh Tatier, Pukanca a Kovačice. Bol aj veršovníkom a národným buditeľom.

Karol KUZMÁNY

Teológ, novinár, estetik, spisovateľ, prekladateľ, publicista a kultúrny pracovník, prvý podpredseda Matice slovenskej. Iniciátor a priekopník literárneho života tridsiatich rokov 19. storočia.

Michal MATUNÁK

Rímskokatolícky kňaz, historik, turkológ a archivár. V Brezne pôsobil ako kňaz a dekan v rokoch 1902 – 1922, prvý predseda Matice slovenskej v Brezne. V našom meste vyučoval slovenčinu a bol aj škôldozorcom. Zaoberal sa otázkami starších slovenských dejín, veľkomoravským obdobím a etnogenézou Slovákov.

Ján MILOCHOVSKÝ

Spisovateľ, teológ, kazateľ, rektor. V Brezne bol rektorom v rokoch 1670 – 1673. Písal latinskú poéziu, dišputy a dizertácie. Jeho najvýznamnejším dielom je Ozdoba vrchnosti svetskej. Do slovenčiny preložil niektoré Ovídiove a Vergiliove básne.

Štefan PADLIČKA

Sochár, žil v Brezne od roku 1910. Venoval sa modelovaniu komorných realistických plastík s národopisnou tematikou Horehronia. Svoje sochárske umenie uplatnil aj na miestnej architektúre (výzdoba fasády a interiéru hotela Ďumbier a príľahlého domu na Kuzmányho ulici).

Ľudovít PETRÁNSKY

Vysokoškolský profesor, historik a teoretik výtvarného umenia, autor pätnástich monografií. Zaoberá sa najmä teóriou a históriou slovenského výtvarného umenia 20. stor., je autorom početných odborných štúdií a publikácií.

Ján POHRONSKÝ, vl.menom PEMER

Básnika spisovateľ, v Brezne strávil detstvo a mladosť. Z tohto prostredia čerpal námety na niektoré zo svojich diel.

Gabriel RAPOŠ

Publicista, prekladateľ, dramatik a divadelný kritik. V Tatrane redigoval divadelnú edíciu, bol erudovaným a zanieteným novinárom, autorom množstva rozhovorov, portrétov, jubilejných úvah a reportáží zo sveta kultúry. Syn Karola Rapoša, zať Martina Rázusa.

Karol RAPOŠ

Publicista, regionálny historik, školský inšpektor. V Brezne žil v rokoch 1905 – 1919 a 1920 – 1929. Napísal aj Dejiny cirkvi ev.a.v. breznianskej, Brezno národnému bohatierovi, Životopis Kuzmányho, monografiu o Brezne. Bol aktívnym divadelníkom a organizátorom kultúrneho života v Brezne.

Martin RÁZUS

Evanjelický kňaz a kazateľ, básnik, prozaik a politik. V Brezne pôsobil v rokoch 1930 - 1937. Pre mnohé romány čerpal námety z histórie Brezna.

Ján SIMONIDES

Spisovateľ, autor memoárovej a cestopisnej literatúry. Krátky čas pôsobil v Brezne ako rektor (asi v r.1683). Jeho život a osudy sú osou Rázusovho románu Odkaz mŕtvych.

Ladislav ŠIMON

Básnik, literárny vedec, pedagóg a prekladateľ, profesor na prešovskej univerzite. V rokoch 1959 – 1963 bol riaditeľom na Strednej škole spoločného stravovania v Brezne. Spolu s kolegom Ladislavom Bartkom sa významne podieľali na rozvoji a organizovaní kultúrneho života mesta. Ako textár zložil desiatky textov populárnych piesní, písal aj texty pre detský spevácky zbor Prešovčatá.

Matej TASLER

Evanjelický kňaz, spisovateľ. V Brezne žil a pôsobil od roku 1938 – 1975. Autor symbolicky ladennej poézie, náboženských básní a piesní. Neskôr ich niekoľko zhudobnil Vojtech Wick. Písal aj hry a scénky, prevažne s historickými námetmi. Okrem teologickej činnosti sa venoval kultúre, divadlu, skautingu, filatélii. Bol členom Matice slovenskej a ako hudobník – flautista hrával v dychovej hudbe.

Ladislav ŤAŽKÝ

Významný slovenský prozaik a publicista, čestný občan mesta Brezna. V rokoch 1946 - 1948 žil v Brezne a pracoval na ONV ako sociálny pracovník.

Vojtech WICK

Advokát, notár, učiteľ hudby a hudobný skladateľ. V Brezne žil a tvoril od roku 1945. Zložil viac ako 500 skladieb, z toho 90 pre deti. Skladal aj piesne k divadelným a televíznym hrám, okrem populárnej hudby komponoval aj orchestrálne skladby.

Adolf Peter ZÁTURECKÝ

Publicista, pedagóg, jazykovedec, etnograf, zberateľ ľudovej slovesnosti, autor významného diela Slovenské príslovia, porekadlá a úslovia. V Brezne pôsobil od roku 1869 do svojej smrti.

Gustáv Kazimír ZECHENTER - LASKOMERSKÝ

Spisovateľ, lekár, prírodovedec. V Brezne pôsobil ako bansko - lesný lekár od roku 1853 - 1868 a sám pokladal svoj pobyt v Brezne za najkrajšie obdobie svojho života.

7. PLNENIE FUNKCIÍ MESTA

7.1. Výchova a vzdelávanie

Rozvoj školstva v meste Brezno je obsiahnutý v strategickom dokumente – Rozvoj koncepcie školstva, ktorého cieľom je :

- skvalitňovať podmienky pre vzdelávanie
- zlepšovať podmienky pre rozvoj školstva v meste
- podporovať trvalo udržateľný rozvoj školstva v meste

7.1.1. Školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Brezno

7.1.1.1. Materské školy

Výchovno-vzdelávací proces v materských školách je realizovaný na základe školských vzdelávacích programov, vypracovaných v súlade so štátnym vzdelávacím programom ISCED – O a na základe podmienok konkrétnej materskej školy.

Mesto je zriaďovateľom piatich materských škôl, rodičia môžu umiestniť svoje dieťa do jednej súkromnej materskej školy.

Prehľad umiestnenia detí v materských školách

Materská škola	Počet detí	
	k 15. 9. 2018	k 15. 9. 2019
MŠ pri ZŠ K. Rapoša, Pionierska 4 – Nálepková	117	99
MŠ pri ZŠ K. Rapoša, Pionierska 4 – ŠDC 3	115	108
MŠ pri ZŠ Pionierska 2 – B. Němcovej 17	42	42
MŠ pri ZŠ Pionierska 2 – Hradby 9	103	103
MŠ pri ZŠ MPČĽ 35	120	132
CELKOM	497	484

Vo februári 2019 otvorili v MŠ pri ZŠ na Mazorníku siedmu triedu pre 16 detí, ktoré neboli prijaté na predprimárne vzdelávanie z dôvodu nepostačujúcich priestorových podmienok. Mesto si v tomto roku naplánovalo veľkú rekonštrukciu dvoch materských škôl; na Ulici Clementisova a na Ulici Nálepková. Vypracovali sa projekty, podali žiadosti na dotácie, ale rekonštrukcie mohli začať realizovať až po letných prázdninách. Cieľom mesta bolo zrealizovať obidva projekty, resp. hlavnú časť počas letných prázdnin, aby čo najmenej obmedzilo chod materských škôl. Proces kontroly projektov na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR však prebiehal veľmi dlho. Tak sa rekonštruovať začalo až koncom augusta a v septembri tak bolo nutné zabezpečiť pre 207 detí dvoch materských škôl náhradné priestory. Vytvorili ich v triedach dvoch základných škôl.

7.1.1.2. Základné školy

Základné školy poskytujú žiakom základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej

a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Poskytujú primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie. Vyučovací jazyk v základných školách je slovenský.

Prehľad naplnenosti základných škôl

Základná škola	Počet žiakov	
	Školský rok 2018/2019	Školský rok 2019/2020
ZŠ s MŠ Karola Rapoša Pionierska 4	516	544
ZŠ s MŠ Pionierska 2	841	827
ZŠ s MŠ MPČĽ 35	255	256
CELKOM	1 612	1 627

V Základnej škole s MŠ Pionierska 2 cez letné prázdniny zrekonštruovali v 30 ročnej telocvični hygienické zariadenia, príslušné šatne spolu s výmenou zastaralého odpadového potrubia a elektroinštalácie.

Mesto koncom roka ukončilo výstavbu multifunkčného športového areálu, ktorý vyrástol v areáli základných škôl na Pionierskej ulici. Výnimočný je nielen svojou veľkosťou, ale predovšetkým rozmanitosťou a komplexnosťou ponuky pohybových aktivít. Okrem základných atletických disciplín je tu možné hrať futbal, basketbal, tenis a ďalšie kolektívne športy, a vďaka umelému osvetleniu je prevádzka možná aj v zimnom období.

Žiakov na základnej škole na sídlisku Mazorník určite potešila výmena trávnikára na multifunkčnom ihrisku pri ZŠ s MŠ MPČĽ 35, ktorá sa zrealizovala koncom roka.

7.1.1.3. Základná umelecká škola

V školskom roku 2019/2020 navštevovalo základnú umeleckú školu spolu 442 žiakov, z toho v individuálnej forme 238, skupinovej forme 204.

7.1.1.4. Centrum voľného času

Centrum voľného času je moderné školské zariadenie, ktorého cieľom je zabezpečovanie, podľa výchovného programu školského zariadenia, výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase.

K 15. 09. 2019 bolo evidovaných 424 členov, ktoré viedli okrem interných zamestnancov aj externí zamestnanci centra voľného času.

7.1.2. Súkromné predškolské zariadenia

7.1.2.1. Súkromná materská škola EBG

Materskej škole poukazuje prostriedky na mzdy a prevádzku aj mesto Brezno a zamestnať môže len kvalifikovaných predškolských pedagógov. V súkromnej materskej škole bolo k 15. 9. 2019 umiestnených 16 detí.

7.1.2.2. Centrum pre rodinu

- prevádzkuje nezisková organizácia MISERICORDIA.

7.1.2.3. Súkromné detské zariadenie – Margarétka, s.r.o.

- poskytuje starostlivosť o deti od 6 mesiacov do 6 rokov, v zariadení pracuje aj zdravotná sestra.

7.1.3. Školy v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK

Zriaďovateľom stredných škôl na území mesta je Banskobystrický samosprávny kraj. V meste pôsobí aj jedna súkromná stredná škola.

- Gymnázium Jána Chalupku
- Hotelová akadémia a Obchodná akadémia
- Stredná odborná škola techniky a služieb
- Súkromná pedagogická a sociálna akadémia

7.1.4. Vysoká škola

Pri Hotelovej a Obchodnej akadémii v Brezne vzniklo v roku 2011 informačno-konzultačné stredisko Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy Bratislava. Na základe rozhodnutia ministra školstva po predchádzajúcom vyjadrení Akreditačnej komisie má právo poskytovať vysokoškolské štúdium v akreditovaných študijných programoch v rámci študijných odborov Verejná správa a regionálny rozvoj a Ekonomika a manažment podniku.

7.2. Zdravotníctvo

Zakladateľmi neziskovej organizácie Nemocnica s poliklinikou Brezno, poskytujúcej všeobecne prospešné služby sú Ministerstvo zdravotníctva SR, Združenie zamestnancov NsP Brezno, Železiarne Podbrezová, a. s., Mesto Brezno.

Predmetom činnosti NsP Brezno, n.o. je poskytovanie zdravotníckych služieb prevažne obyvateľom spádového územia okresu Brezno. NsP je povinná hlavne zabezpečovať poskytovanie zdravotníckej starostlivosti podľa všeobecne záväzných platných predpisov a uzavretých zmlúv a dohôd so zdravotnými poisťovňami.

V nadväznosti na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti môže NsP vykonávať aj ďalšie činnosti v súlade s platnými predpismi o podnikaní v neziskových organizáciách.

Okrem úloh uvedených v predchádzajúcich odsekoch plní NsP úlohy, ktorými ju poverí MZ SR, Vláda SR, Rada vlády pre národný program podpory zdravia, VÚC alebo ŠÚKL :

- klinické skúšanie liekov, liečiv a zdravotníckych pomôcok
- epidemiologické štúdie
- overovanie nových liečivých postupov
- ďalšie vzdelávanie zdravotníckych zamestnancov a zamestnancov v zdravotníctve

Nemocnica vykazovala k 31. 12. 2019 celkom 214 lôžok, z ktorých 20 predstavujú lôžka Liečebne dlhodobo chorých – začleneného zdravotníckeho zariadenia. 15 lôžok na neurologickom oddelení je technicky blokových od 1.10.2010, takže v skutočnosti je v prevádzke 199 lôžok. Od 1.4.2019 a následne od 1.7.2019 došlo k vyčleneniu spolu 10 lôžok chirurgického oddelenia do tzv. JAS (jednodňová starostlivosť), a to z dôvodu metodiky zdravotníckych poisťovní, na základe ktorej sa vykazujú krátkodobé hospitalizácie v rámci jednodňovej starostlivosti. Takto vyčlenené sú aj 4 lôžka na gynekologicko-pôrodnickom oddelení.

Rekonštrukciu nemocnice, ktorá je najväčšia za posledné desaťročia, vedenie mesta považuje za veľký úspech pri zlepšení podmienok a kvalite služieb nemocnice. Aj keď je mesto menšinovým zriaďovateľom, na obnovu sa snaží prispievať pravidelne. Aj tohto roku mesto finančne podporilo brezniansku nemocnicu. Naposledy prispelo na rekonštrukciu neurologického oddelenia vo výške 16 000 EUR.

Na JIS-ke interného oddelenia sa vymenili staré postele za nové, elektricky polohovateľné, na ktoré mesto prispelo čiastkou 10 000 EUR.

7.3. Sociálne zabezpečenie

Mesto Brezno vykonáva sociálnu politiku prostredníctvom sociálnej práce podľa potrieb občanov (cieľových skupín) v meste na základe schváleného dokumentu Komunitný plán sociálnych služieb mesta Brezna na roky 2014-2020 s výhľadom do roku 2022, platnej legislatívy najmä v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov ako aj ďalších právnych predpisov upravujúcich sociálnu oblasť.

Proces komunitného plánovania sociálnych služieb je zameraný na napĺňanie miestnych potrieb, pomáha realizovať zistené potreby a reaguje na lokálnu odlišnosť, združuje súčasné zdroje a zefektívňuje ich využitie. Plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Predstavuje otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov ako aj hľadania optimálnych riešení v oblasti sociálnych služieb.

7.3.1 Denné centrum „Prameň“

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a vyšší a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom (s pomocou rodiny) ako prostredníctvom sociálnych služieb.

Denné centrum „Prameň“ vytvára podmienky na kultúrnu a záujmovú činnosť pre dôchodcov a občanov s nepriaznivým zdravotným stavom.

K 31. 12. 2019 bolo evidovaných 350 členov, ktorí pracovali v 17 pravidelných záujmových útvaroch. Záujmové útvary sú upravované podľa potrieb členov denného centra. V priebehu roka 2019 bolo zorganizovaných cca 40 jednorazových podujatí.

7.3.2 Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.

Mesto je v súčasnosti dominantným poskytovateľom opatrovateľských služieb, ktoré predstavujú nosnú a zatiaľ jedinou formu terénnych sociálnych služieb v komunite pre kategóriu seniorov, ale aj pre kategóriu dospelých v ekonomicky aktívnom veku, avšak už neaktívnych z dôvodu zdravotného stavu alebo postihnutia. Táto služba je vykonávaná v rámci platnej legislatívy.

V roku 2019 bola poskytnutá táto sociálna služba priemerne 140 opatrovaným (počas roka dochádza k zmene) a službu mesto zabezpečovalo 73 opatrovateľkami.

7.3.3 Zariadenie sociálnych služieb útulok „NÁDEJ“

Je hlavným poskytovateľom služieb občanom bez prístrešia na území mesta. Napriek svojim možnostiam a počtu bezdomovcov v meste nie sú kapacity zariadenia plne využívané. Niektorí bezdomovci nie sú ochotní a schopní prijať podmienky poskytovania služieb v tomto zariadení a podriaďovať sa im.

V zariadení sociálnych služieb útulok „NÁDEJ“ boli v roku 2019 poskytnuté sociálne služby 24 občanom.

7.3.4 Denné centrum „LÚČ“

Nízkoprahové denné centrum „Lúč“ využilo v roku 2019 až 32 klientov (1 490 krát), ktorí zväčša prejavujú záujem o výkon osobnej hygieny a možnosti prípravy stravy.

7.3.5 Komunitné centrum „Plamienok „

V rámci poskytovania ďalších sociálnych služieb mesto prevádzkuje a zabezpečuje činnosť komunitného centra „Plamienok“. V rámci prevádzky komunitného centra „Plamienok“ bola činnosť zameraná predovšetkým na prácu s deťmi predškolského a školského veku, s mládežou a aj s rodičmi detí. V roku 2019 sa na pravidelných a nepravidelných aktivitách zúčastnilo 59 klientov a tvorivých dielní 49 klientov.

7.3.6 Ostatné sociálne služby v Brezne

V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. mesto prevádzkuje „Požičovňa pomôcok“, ktorú využilo 19 občanov, pričom prevádzkové a personálne náklady mesta sú nulové, nakoľko prevádzka bola zriadená v rámci priestorov zariadenia núdzového bývania.

Mesto zabezpečuje stravovanie seniorov a ŽP občanov v zariadeniach školského stravovania, kde poskytuje príspevok na stravovanie, v roku 2019 poskytlo mesto príspevok na stravovanie vo výške 7 746,27 EUR celkovo pre 112 seniorov. Príspevok na stravovanie seniorov, ktorí sa nestravujú v ZŠS bol poskytnutý v celkovej výške 2 058,24 EUR.

V roku 2019 mesto vykonávalo osobitného príjemcu rodinných prídavkov mesačne v priemere pre 75 poberateľov prídavku na deti. Výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi v roku 2019 zabezpečovalo v priemere 21 rodinám mesačne.

V zmysle zákona 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi mesto poskytlo jednorazovú dávku v hmotnej núdzi 11 občanom.

Už septembri 2015 mesto v spolupráci so SAD Zvolen, závod Brezno upravilo trasu školského autobusu v smere zo zastávky Brezno – Bujakovo – Brezno Mazorníkovo a späť. Dôvodom tejto úpravy bolo zefektívniť prepravu detí zo vzdialenejších lokalít na Mazorníkovo a aj týmto spôsobom bojovať proti zanedbávaniu povinnej školskej dochádzky detí nezodpovedných rodičov. Cestovné je hradené z čipovej karty a následne rodičia platia cestovné v pokladni mestského úradu priamo z prídavku na dieťa, ktorý je vyplávaný prostredníctvom mesta ako ďalší spôsob boja so záškoláctvom. Od januára 2019 do decembra 2019 bolo autobusom prepravených 4 250 detí. Celkovo bolo v roku 2018 prepravených školským autobusom 10 487 detí – vrátane tých, ktorí si sami kupujú cestovné lístky.

Poukážkový systém

V ďalšej službe, nad rámec platnej legislatívy a po splnení podmienok – poukážkový systém pre občanov po dosiahnutí veku 65 rokov, mesto pokračovalo aj v roku 2019. V roku 2019 poukážkový systém využilo 3 045 seniorov.

Sociálny taxík

Službu občanom nad rámec platnej legislatívy – Sociálny taxík, mohli aj v roku 2019 využívať ťažko zdravotne postihnutí občania, seniori, matky s maloletými deťmi, občanmi a s nepriaznivým zdravotným stavom. Záujem o službu zo strany klientov je veľký, ale nie je možné pokrývať požiadavky všetkých osôb. V roku 2019 službu sociálneho taxíka využilo 6 178 klientov.

Príspevok pri narodení dieťaťa

Mesto poskytuje príspevok pri narodení dieťaťa. V roku 2019 bol poskytnutý príspevok po splnení podmienok príslušného VZN 137 žiadateľom, celkovo narodeným 140 deťom a to vo výške 32 200 EUR.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na :

- zlepšenie a skvalitnenie sociálnych služieb v meste Brezne
- zlepšenie systému informovanosti a poradenstva a jeho dostupnosti pre cieľové skupiny
- zriadenie komplexného integračného centra spoločného pre všetky skupiny občanov mesta
- zlepšenie spolupráce mesta a iných subjektov a podpora zo strany mesta
- zvýšenie úrovne sociálnych kontaktov cieľových skupín a ostatných obyvateľov mesta
- rozvíjanie dobrovoľníctva na podporu cieľových skupín do spoločnosti

7.4. Kultúra

Mesto Brezno má vzhľadom na svoje administratívno-správne postavenie a geografickú polohu, v porovnaní s inými sídlami, špecifický kultúrny model so štandardom kultúrnej vybavenosti. Buduje sa viac rokov a odvíja sa od kultúrnej úrovne obyvateľstva, tradícií, ale predovšetkým od spoločensko-ekonomického potenciálu a materiálno-technického vybavenia kultúrnych zariadení.

Na území mesta pôsobí v oblasti kultúry viac subjektov s rôznou organizačno-právnou formou, materiálnymi a finančnými podmienkami pre činnosť.

Technické služby mesta Brezno zabezpečujú technicko-prevádzkovú činnosť kultúrnych a športových zariadení a podieľa sa na koordinácii celomestských športových a kultúrno-spoločenských podujatiach.

Súčasťou organizačnej štruktúry je aj Turisticko-informačná kancelária, ktorá poskytuje informácie o Brezne a regióne Horehronie pre turistov a návštevníkov, aktuálne informácie o významných podujatiach a zaujímavostiach v regióne, propagačný a informačný materiál o meste a regióne ako aj tipy na výlety a vychádzky.

Mestský dom kultúry – zabezpečuje vystúpenia amatérskych a profesionálnych umelcov, spolupodieľa sa na organizovaní prehliadok a festivalov, usporadúva mestské kultúrne slávnosti, podieľa sa na príprave a realizácii slávnostných podujatí pri príležitosti štátnych sviatkov a významných kultúrno-historických výročí.

Kino Mostár – zabezpečuje premietanie filmov rôzneho žánru podľa dopytu občanov

Mestská knižnica – zhromažďuje a požičiava knihy, časopisy a náučnú literatúru, poskytuje informačné služby prostredníctvom výstrižkovej a internetovej služby, špecifickými formami práce s knihou pomáha žiakom a študentom, organizuje kolektívne podujatia s využitím literatúry.

Pod patronátom mesta pracujú nasledovné **súbory záujmovo-umeleckej činnosti** :

- Folklórny súbor Mostár
- Detský folklórny súbor Šťastné detstvo
- Dychový orchester mesta Brezna
- Spevácky zbor mesta Brezna
- Divadelný súbor Jána Chalupku
- Country skupina Vodopád
- Tanečno-športový krúžok AJKA

Horehronské múzeum – poskytuje kultúrne služby a realizuje kultúrne aktivity – výstavy, expozície, podujatia.

Bombura klub – plní funkciu doplnkových alternatívnych kultúrnych produktov

Sírius club – podnikateľský subjekt, ktoré prispieva do spektra kultúrnej ponuky organizovaním tanečných podujatí a diskoték

Kresťanské spevácke zbory – **Cirkevný zbor apoštola Pavla** a **Miešaný spevácky zbor Jubilate Deo**

Mesto Brezno má oficiálne uzavreté medzinárodné partnerské zmluvy s piatimi mestami :

1. Medoun vo Francúzsku od roku 1999
2. Nový Bydžov v Českej republike od roku 2000
3. Ciechanow v Poľku od roku 2001
4. Čačak v Srbsku od roku 2004
5. Agria v Grécku od roku 2007

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na :

- zachovaní úrovne tradičných podujatí – Dni mesta, Divadelná Chalupka, Chalupkovo Brezno ...

- vytváraní priestoru, aby sa Brezno stalo centrom horehronskej kultúry
- vytvorenie možnosti kultúrneho vyžitia na sídlisku Mazorníkovo
- organizovanie podujatí veľkého charakteru – využívať mimosezónne aj Arénu Brezno

7.4.1 PODUJATIA A UDALOSTI

ORGANOVÝ KONCERT

Organový koncert v Rímskokatolíckom kostole Nanebovzatia Panny Márie v Brezne prilákal do Božieho chrámu množstvo ľudí z Brezna aj okolia. Po vlaňajšom úspešnom prvom ročníku mesto Brezno v spolupráci s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Región Horehronie po druhýkrát usporiadalo organový koncert v rímskokatolíckom kostole v Brezne. Jedinečný umelecký zážitok priniesol trojlístok mladých umelcov, ako aj malé talenty z Heľpy.

SVIATKY JARI

Nadýchať sa atmosféry jari a blížiacich sa sviatkov môžu každoročne Brezňania na výstave Sviatky jari s pestrú ponukou dekoratívnych predmetov, ktorými si môžete skrášliť a dozdobiť domáce prostredie. Pozornosť pútajú najmä kraslice. Každoročná ponuka predstavuje množstvo techník, farebných kombinácií a úprav.

Tradičné veľkonočné zvykoslovia odštartovali na breznianskom námestí. Spevom i tancom a následným hodením zapálenej Moreny do Hrona sme sa v Brezne každoročne rozlúčili so zimou a privítali jar.

O bohatý program sa už obvykle postaral Detský folklórny súbor Šťastné detstvo z Brezna. Tento rok avšak oslavy jari nezostali len pri tradičnom programe. Po prvýkrát sa v meste Brezne odhalila aj jedinečná veľkonočná výzdoba, ktorej iniciátorom bolo vedenie mesta. Námestie zdobilo počas jari hneď niekoľko unikátnych ozdôb, a to 10 obrovských drevených vajčiek a jeden veľký z dreva zhotovený veľkonočný zajac.

BREZNIANSKY SLÁVIK

Deviateho apríla sa uskutočnil devätnásty ročník podujatia Brezniansky slávik. Sedemnásť predškôľakov z okresu Brezno súťažilo v speve ľudových piesní, pričom porota rozhodla o absolútnej víťazke Danielke Pokošovej z Pohorelej.

MÍLA PRE MAMU

Pred oficiálnym Dňom matiek sa v sobotu 11. mája na námestí uskutočnil 9. ročník Míle pre mamu, ktorú organizovalo mesto Brezno. Míľu obohatil pestrý program. Za jedinečnú a nenahraditeľnú úlohu matku sa v Brezne poďakovalo množstvo návštevníkov, ktorí v jeden deň povýšili materstvo na najvyššiu hodnotu v spoločnosti. Podujatie slávnostným prestrihnutím pásky odštartoval primátor Tomáš Abel, ktorý prešiel míľu spolu s rodičmi. Všetkým mamám zaželal veľa lásky, zdravia a šťastia v živote. Tradične nechýbali sprievodné podujatia, ako preteky batoliat, skákací hrad pre deti či ukážky dobrovoľných hasičov, dámy sa zasa mohli nechať skrášliť.

DETSKÉ CHALUPKOVO BREZNO

Malých chalupkovcov privítal v Brezne viceprimátor Ján Králik. V kategórii tvorivej dramatiky sa zúčastnilo sedem materských škôl, a to z Nemeckej, Heľpy, Brezna – Hradby, Závadky nad Hronom, Pohronskej Polhory, Čierneho Balogu – Hlavná a Podkonice. Cenu primátora mesta Brezno získal laureát v kategórii tvorivej dramatiky materská škola zo Závadky nad Hronom s detskou dramatizáciou literárneho textu

Farbičky. Cenu Matice slovenskej si za udržiavanie a reprezentáciu ľudových tradícií a regionálnej kultúry odniesla materská škola Čierny Balog.

NOC MÚZEÍ A GALÉRIÍ

K májovým podujatiam v meste patrí už po niekoľko rokov celoslovenské podujatie organizované múzejnou obcou Noc múzeí a galérií 18. 5. 2019. Noc múzeí a galérií sa niesla v medzinárodnom duchu. Múzeum predstavilo verejnosti prostredníctvom autorskej výstavy jednu z najstarších tradičných techník Izraela. Vystrihovanie z papiera patrí k veľmi náročným ručným prácam, o čom sa mohli presvedčiť návštevníci podujatia na tvorivých dielňach, ktoré lektorovala sama autorka. Ester Shilo je v Izraeli držiteľkou certifikátu - ekvivalentu slovenského Majstra ľudovomeleckej výroby, má slovenské korene a tak bola komunikácia o to jednoduchšia.

KULTÚRA NA DŇOCH MESTA

Posledné májové dni patrili mestskému sviatku. Prvý deň štvrtok je už tradične určený hlavne staršej generácii. Do obľúbenej Kaviarne pod mestskou vežou na nestarnúce melódie do tanca aj na počúvanie pozval Otto Weiter & Andrea Fisher a hostia, medzi nimi Duo Mirka a Ondrej, Galaktik, Lapaji, Elvis Presley, Jadranka, Gizka Oňová.

Piatkové dopoludnie na námestí patrilo žiakom a študentom. Základné školy ponúkli program na hlavnom pódiu, a to spevy, tance, hru na heligónke aj folklórne pásmo.

Podvečer ho na pódiu vystriedala zvolenská kapela M&J Soul so známymi hitmi Amy Winehouse, The Cranberries či Eda Sheerena a nielen svojou Horúcou láskou si postupne zaplňajúce námestie podmanil populárny slovenský spevák Lukáš Adamec. Po jeho vystúpení už Brezno patrilo hlavnej hviezde večera - rešpektovanému rapperovi súčasnej hip-hopovej scény a jeho dvornému dídžejovi. Kali & Peter Pann dostali do varu hlavne mladšiu generáciu, no všetkým bez rozdielu pripomenuli napríklad aj to, že Pravda je len jedna. Tanečná hudba potom znela centrom mesta až do skorých ranných hodín a postaral sa o ňu DJ Aqua.

Neodmysliteľnou súčasťou sobotňajšieho programu sa už stalo varenie gulášov v mestskom parku. Aj tento rok sa zapojili do varenia kultúrne telesá a občianske združenia mesta.

BOMBUROVA ŠABLA

V breznianskej synagóge bolo v prvý júnový deň slávnostne vyhodnotenie 24. ročníka medzinárodnej súťaže kresleného humoru a satiry O Bomburovu šabľu na tému Robot – moderná doba.

Do súťaže prišlo 353 kresieb od 176 autorov z 22 krajín sveta – z Austrálie, Brazílie, Číny, Indonézie, Indie, Iránu, Mexika, Ruska, Srbska, Turecka, Talianska, Kolumbie, Chorvátska, Ukrajiny a ďalších štátov. Karikaturisti súťažili o zlatú, striebornú a bronzovú šabľu a autori nad 15 rokov aj o finančné odmeny.

BOMBUROVE SLÁVNOSTI

Stredoveké oslavy koncom augusta, ktoré organizuje mesto Brezno, opäť ponúkli bohatú nádielku historického života. Návštevníci, ale i domáci sa tešili zo šermiarskych vystúpení, ukážok sokoliarov, ale aj z rozmanitého jedla, ktorého vôňa návštevníkov vábila už od piatku v mestskom parku.

Podujatie bolo vyvrcholením breznianskeho kultúrneho leta. V mestskom parku nechýbali ani ukážky sokoliarov. O spestrenie stredovekého večera sa postarala miestna skupina Silo a lampa sviet a následne po nich prvý deň nadýchaný históriou ukončila známa skupina Ščamba a Čerešenky. V sobotu historický sprievod parkom otvoril bohatý celodenný dobový program.

SVETOVÝ DEŇ CESTOVNÉHO RUCHU

V posledný septembrový piatok to v Brezne dýchalo históriou. Horehronské múzeum v spolupráci s Oblastnou organizáciou cestovného ruchu Región Horehronie a mestom Brezno zorganizovalo zaujímavé podujatia pri príležitosti Svetového dňa cestovného ruchu.

K zaujímavým aktivitám patrila výstup do mestskej veže. Návštevníci mohli vstúpiť so sprievodcom do mestskej veže. Tí, ktorí sa chceli pozrieť na mesto z výšky, museli zdolať až 88 schodov. O príjemné zákulisie sa postarali rytieri zo skupiny historického šermu Berezun. V Horehronskom múzeu návštevníkov čakala prehliadka výstavy s názvom Tradičný odev na Horehroní.

HOREHRONSKÉ SLÁVNOSTI ZBOROVÉHO SPEVU

Mesto Brezno bolo v dňoch 3. až 6. októbra dejiskom diania 14. ročníka festivalu Horehronské slávnosti zborového spevu, ktoré sa konajú každé dva roky. Počas štyroch dní sa predstavilo dvanásť speváckych zborov, medzi nimi aj zo zahraničia. Na festivale zbory prezentujú svoje vokálne umenie v troch samostatných koncertoch (chrámovom, svetskom, galakoncerte) a na sv. omšiach v miestnych kostoloch a farnostiach v Brezne a blízkom okolí. Organizátori mesto Brezno, Spevácky zbor mesta Brezna, Hudobný odbor Matice slovenskej v Martine a Oblastné pracovisko Matice slovenskej v Brezne opäť ponúkli kvalitný program. Festival pod záštitou primátora Tomáša Abela, ktorý sa uskutočnil s finančnou podporou mesta Brezno a Banskobystrického samosprávneho kraja, je nesúťažnou prehliadkou domácich a zahraničných zborov.

HOREHRONSKÝ BAŠAVEL

Pestrým programom, určeným najmä pre rómsku komunitu, chcelo mesto ukázať deťom a mládeži pozitívne vzory, ako z minority, tak aj z majority. Podujatie s podporou

Banskobystrického samosprávneho kraja a pod záštitou primátora Tomáša Abela sa uskutočnilo 16. októbra v mestskom dome kultúry.

LAMPIÓNOVÝ SPRIEVOD

Pekný kultúrny program, úcta a pokora – to všetko bolo cítiť počas podujatia venovaného spomienke na tých, ktorí nás už opustili. Aj tento rok prišlo veľmi veľa ľudí, a to rôznych vekových kategórií. Na zaplnenom námestí vládla úžasná atmosféra. Účastníci prešli v sprievode magických svetielok od Strednej odbornej školy techniky a služieb na námestie, kde na nich čakal príjemný program pod moderátorskou taktovkou Mareka Poliaka.

Na záver podujatia prišlo na rad netrpezlivo očakávané vypúšťanie balónov, tentoraz za nádhornej piesne, dueta Karla Gotta s dcérou Charlotte. „

Šiesty ročník lampiónového sprievodu bol zároveň už aj posledným. Všetkým účastníkom to oznámila organizátorka Monika Medveďová. Aj keď sa podujatie tešilo veľkej návštevnosti, vládla príjemná atmosféra, vypustené lampióny znečisťovali životné prostredie. Ozývali sa ochrancovia prírody, kritizovali na sociálnych sieťach.

HORSKÝ FESTIVAL ĎUMBIERFEST

Multižánrový horský festival Ďumbierfest, ktorý dopísal už svoju šestnástu kapitolu, sa konal v novembri, v netradičnom termíne. Organizátorom breznianskeho festivalu je náš rodák, Marek Šurina.

Festival prilákal do Brezna milovníkov hôr. Úvodnou diskusiou o (ne)cestovaní pred rokom 1989 si mohli priaznivci hôr a športu pripomenúť 30. výročie pádu totality a neslobody symbolicky v nezávislom kultúrnom priestore Bombura. Ten už tradične aj vďaka Fondu na podporu umenia poskytuje horskému festivalu hudobné zázemie,

Hlavná audiovizuálna projekcia sa však odohrávala v mestskom dome kultúry. Návštevníci opäť videli kvalitné snímky a vypočuli si výnimočných interpretov, takže hostia aj návštevníci vyslovili spokojnosť. Ďumbierfest sa už za tie roky stal značkou a určite má význam robiť ho aj naďalej.

STO ROKOV MIESTNEHO ODBORU MATICE SLOVENSKEJ

V Brezne si pripomenuli sto rokov od založenia Miestneho odboru Matice slovenskej.

Pred sto rokmi sa na Slovensku začali formovať miestne odbory Matice slovenskej (MO MS). Medzi prvými deviatimi, ktoré vznikli v roku 1919, patrila aj v Brezne.

Históriu MO MS v Brezne priblížili pásmom žiaci Základnej školy Karola Rapoša, slovným aj obrazovým pásmom Hana Peterajová objasnila jeho fungovanie od samotného začiatku.

Na podujatí odovzdali pamätné listy zaslúžilým členom MO MS, ako aj do života uviedli knihu Sto rokov od založenia Matice slovenskej v Brezne 1919 – 2019.

O pestrý kultúrny program sa postarali kolektívni členovia MO MS, a to žiaci Základnej školy Karola Rapoša na Pionierskej 4, Spevácky zbor mesta Brezna, spevokol Svornosť, Divadelný súbor Jána Chalupku, mužská spevácka skupina Krnohári a záverečnú bodku za oslavu storočnice dal hosť Detský dychový orchester pri ZUŠ Brezno.

BENEFIČNÝ KONCERT

V Rímskokatolíckom kostole Nanebovzatia Panny Márie v Brezne sa 8. decembra uskutočnil už 21. ročník benefičného koncertu. Hlavným organizátorom adventno–vianočných benefičných koncertov v Brezne je občianske združenie Kresťan pod vedením Jána Zachara,

pričom pomocnú ruku podáva aj mesto, Rímskokatolícky farský úrad a Miestny odbor Matice slovenskej v Brezne. Usporiadáva ich už dvadsaťjeden rokov, a tak pomáha rôznym organizáciám či rodinám s ťažko chorým dieťaťom. Tentokrát organizátori podujatie venovali zdravotne postihnutej 4-ročnej Martinke z okresu Brezno.

Na benefičnom koncerte vystúpila tadžikitská klaviristka a speváčka Zulfizar Zázrivá, operný spevák Otokar Klein, akordeónový virtuóz Michal Červienka, dievčenský spevácky zbor pedagogickej školy z Turčianskych Teplíc a spevokoly OZ Kresťan Brezno.

Posledné slová patrili trom kňazom, dekanovi rímskokatolíckej farnosti Dušanovi Lukáčovi, evanjelickému farárovi Radimovi Pačmárovi a gréckokatolíckemu Jánovi Kovaľovi, ktorí dali záverečné požehnanie. Dobrovoľný finančný príspevok pre Martinku dosiahol výšku 1 170 eur.

SÚŤAŽE V SPOLOČENSKÝCH TANCOCH

Fáber Dance Team Slovakia, Tanečno-športové centrum Rytmus Brezno s podporou primátora mesta Brezno a Banskobystrického samosprávneho kraja usporiadal 7. a 8. decembra v Športovej hale Brezno súťaže v spoločenských tancoch. Išlo o 7. kolo Slovenského pohára, čo je druhá najvyššia súťaž v tanečnom športe, a 2. ročník Pohára primátora 2019. Spolu 357 tanečných párov súťažilo v latinskoamerických a štandardných tancoch. Vynikajúce tanečné páry zo Slovenska, Maďarska, Poľska, Rakúska a Čiech predviedli svoje športové výkony.

VIANOČNÉ PODUJATIA

Aj v roku 2019 si pripomínali Brezňania čas adventu každú nedeľu na námestí. Prvého decembra primátor spoločne so zástupcami cirkví rozsvietil prvú sviečku. Na podujatie prišiel dekan rímskokatolíckej farnosti Dušan Lukáč a evanjelický farár Radim Pačmár. Obidvaja sa nielen prihovorili v čase adventnom, ale zároveň veniec aj požehnali.

K tradičným vianočným podujatiam

patrí aj predajná výstava Čara a krása Vianoc, ktorú tradične už dlhé roky pripravuje Horehronské múzeum s MO Živeny. Ponúka ľudovoumelecké výrobky, úžitkové aj dekoratívne predmety regionálnych výrobcov.

Pravú vianočnú atmosféru prinášali do Brezna i vystúpenia domácich umeleckých kolektívov. Ako prvý vystúpil miešaný spevácky zbor Juventus, druhú nedeľu sme si vypočuli vianočné skladby v podaní Dychového orchestra Brezno. O týždeň neskôr sa predstavil Spevácky zbor mesta Brezno a blok podujatí v rámci adventného obdobia uzavrela spevácka skupina z denného centra Prameň, ako aj betlehemci z Čierneho Balogu. Prišli tiež skauti, ktorí priniesli betlehemske svetlo, pričom z plamienka pokoja a lásky si všetci mohli odnieť aj do svojich domovov. Pre návštevníkov bola v ponuke aj šálka čaju, ktorý podávali zástupcovia mesta, či drobné sladké a slané pečivo od seniorov z denného centra Prameň.

Adventné obdobie aj tohto roku sprevádzali vianočné trhy. Začali v pondelok 16. decembra a trvali do piatka 20. decembra. O spríjemnenie nálady sa v deň ich otvorenia postarali speváčky Ema Muriňáková, Aneta Pitoňáková a jedinečný muzikálový spevák Martin Vetrák. Vo štvrtok vystúpil detský dychový orchester, spevácka skupina pri dennom centre Prameň a na druhý deň detský spevácky zbor Úsmev pri Základnej umeleckej škole Brezno a Veselí chlapci z Horehronia. K vianočným trhom neodmysliteľne patrí hudba, vianočné piesne a koledy. Tie zneli počas vianočných trhov každý deň.

Námestím sa šírla vôňa punču, medoviny, vareného vína či rôznych pochúťok. Remeselníci ponúkali perníky, domáce pagáče, koláče, štrúdle, vianočné oblátky, trubičky, aj muránske buchty a iné občerstvenie. Chýbali včelie produkty, stromčeky, orechy, remeselné výrobky, vianočné ozdoby. V ponuke bola aj primátorská kapustnica a primátorský punč, z ktorého výťažok, ako aj z každej adventnej nedele a vianočných trhov, mesto odovzdalo zdravotnej postihnutej 36-ročnej Mirke.

7.5 ŠPORT

7.5.1 ŠPORTOVÉ PODUJATIA

MAJSTROVSTVÁ SVETA JUNIOROV A MLÁDEŽE V BIATLONE

Horehronie v januárových dňoch žilo Majstrovstvami sveta juniorov a mládeže v biatlone. Národné biatlonové centrum v Osrblí bolo niekoľko dní hostiteľom športovcov zo 42 krajín. Podujatie bolo zahájené v sobotu 26. januára na otváracom ceremoniáli na breznianskom námestí. Oficiálna časť otváracieho ceremoniálu bola spojená s nástupom delegácií 42 zúčastnených krajín a príchodom predsedu vlády SR, primátora hostiteľského mesta, primátora Banskej Bystrice, predsedu BBSK, predstaviteľov Medzinárodnej biatlonovej únie, ktorí sa na námestie dovezli v koči v sprievode zbrojnošov zo skupiny historického šermu Berezun. Záštitu nad podujatím Majstrovstiev sveta juniorov a mládeže Osrblie 2019 prevzal premiér Peter Pellegrini, ktorého privítali na pôde mestského úradu za spevu malých folkloristiek zo Šťastného detstva.

Návštevníci, ktorí si nenechali ujsť otvorenie majstrovstiev sveta v Brezne, sa potešili aj pestrému kultúrnemu programu.

KRNOHOVÉ PRETEKY

Druhý ročník Veľkej ceny Jasnej začal otváracím ceremoniálom už v piatok 22. februára v Brezne. Súčasťou bola prezentácia pretekárov a krnačiek zo štvormetrovej rampy priamo na námestí. Diváci si zároveň mohli zaspievať s ľudovou hudbou Kučeravý javor a zatancovať s detským folklórnym súborom Šťastné detstvo. Na druhý deň nastúpilo na krnohový pretek v Krupovej pod Chopkom 50 posádok.

UYHLÁSEIE NAJLEPŠÍCH ŠPORTOVCOV ZA ROK 2018

Dni mesta Brezna sa niesli aj v duchu oceňovaní úspešných športovcov. Mesto sa im tak verejne poďakovalo za dosiahnuté výsledky a reprezentáciu doma, ako aj za hranicami regiónu i Slovenska.

MAJSTROVSTVÁ EURÓPY ENDURO

V Brezne si zmerali sily motocyklisti zo štrnástich krajín, súčasná európska enduro špička, medzi nimi aj slovenskí jazdci. Šampionát organizovala Medzinárodná motocyklová federácia FIM, Slovenská motocyklová federácia SMF, motocyklový klub Brezno BMT v spolupráci s mestom pod záštitou predsedu Národnej rady SR a primátora mesta. Na súťaži sa zúčastnilo 115 pretekárov zo 14 krajín. Enduro má na Slovensku bohatú históriu a tradíciu, obzvlášť v Brezne, ktoré bolo v minulosti strediskom vrcholového motoristického športu v endure. Po úspešných vlaňajších medzinárodných majstrovstvách SR a ČR Brezno od piatka do nedele hostilo tímy v seriáli majstrovstiev Európy. Štart a cieľ sa odohrávali na námestí, ako i depo a bivakovanie jazdcov a ich technických sprievodcov V rámci ME sa uskutočnilo aj podujatie seriálu medzinárodných majstrovstiev Slovenska a Slovenského pohára.

Podujatie slávnostne otvorili na námestí, kde sa návštevníkom prihovoriť prezident FIM Heiko Junge, prezident SMF Peter Lazar, primátor Tomáš Abel a poslanec NR SR Jaroslav Paška.

CYKLOTURISTICKÝ MARATÓN „PO STOPÁCH MARTINA RÁZUSA“

Dlhoročná spolupráca Spolku Martina Rázusa, ktorý má základňu v rodisku Martina Rázusa Liptovskom Mikuláši s Klubom Martina Rázusa – Maroško v Brezne sa podpísala aj na úspechu priebehu XVIII. ročníka Cykloturistického maratónu.

Na štart, pri rodnom dome Martina Rázusa v Liptovskom Mikuláši, sa dostavilo viac ako 110 cyklistov. Čakala ich 182 km trasa. Viedla cez sedlo Čertovica, Brezno (pomník), Banská Bystrica (hrob), cez horské sedlo Donovaly späť do Liptovského Mikuláša (pamätník).

Z Brezna sa k nim pridalo 8 cyklistov.

ŠACHOVÝ TURNAJ

V Brezne sa 6. apríla stretli žiaci z celého Slovenska na 21. ročníku šachového turnaja. Podujatie zorganizoval Miestny odbor Matice slovenskej v spolupráci so Slovenskou národnou stranou a Centrom voľného času v Brezne. Úvod patril spomienke na Ferdinanda Németha, ktorému bola súťaž venovaná. Deťom venoval svoj voľný čas a zanechal v mnohých svoju pečať skutočného šachistu. Účastníci turnaja si na neho spomenuli s veľkou úctou ako na šachistu, priateľa i učiteľa.

STRELECKÉ PRETEKY

Do Brezna zavítali strelci z celého Slovenska, ktorí si zmerali sily streľbe zo vzduchových zbraní na Majstrovstvách Slovenska v streľbe zo vzduchových zbraní. Podujatie organizoval Slovenský strelecký zväz, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v spolupráci s mestom Brezno a Športovým streleckým klubom Brezno.

Podujatie v posledný marcový víkend piesňou na Kráľovej holi otvorili Horehronskí chlapi. Strelcov prišli pozdraviť aj primátor Tomáš Abel a jeho zástupca Martin Juhaniak či rôzni predstavitelia SSZ. Počas dvoch dní sa v Aréne vystriedalo viac ako 200 súťažiacich v kategóriách muži, juniory, kadeti, seniori, ženy, juniorky, kadetky, seniorky v pištoľových aj puškových disciplínach.

DEŇ MOTORŠPORTU

Mesto Brezno a Siládi Motoršport team sa rozhodli nadviazať na úspešnú históriu motoristických pretekov v regióne a v tretiu októbrovú sobotu zorganizovali prvý ročník Dňa motoršportu. Konal sa na dopravnom ihrisku. Krásne autá potešili nejedno oko a ucho nadšencov motoristického športu. Na podujatí sa zúčastnilo približne 15 špeciálne upravených automobilov prispôsobených na rally a preteky do vrchu. Okrem toho, že si ich diváci mohli pozrieť zblízka, sa predstavili aj v plnom nasadení počas exhibičných jžd na krátkom úseku. Deň motoršportu bol zároveň spomienkou na Rally Mostáreň Brezno, ktorá sa tu v minulosti konala, a zúčastnilo sa na ňom aj niekoľko bývalých jazdcov.

HOREHRONSKÁ BEŽECKÁ LIGA

V sobotu 26. októbra sa uskutočnil posledný beh v rámci Horehronskej bežeckej ligy organizovaný občianskym združením ZaBeR v spolupráci s Geosportom, Technickými službami Brezno a s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja. Na štart

sa postavilo 52 pretekárov, čo milo prekvapilo a hlavne potešilo organizátorov, nakoľko sa jednalo o prvý ročník behu v tomto prostredí po veľmi dlhej dobe.

OTVORENIE ŠPORTOVÉHO AREÁLU MILUTÍNA ČERNÁKA

V októbri sa za účasti prezidenta Slovenského atletického zväzu Petra Korčoka, primátora mesta Brezno Tomáša Abela, ďalších pozvaných hostí aj žiakov základných škôl Karola Rapoša a Pionierska 2 otvorilo nové športovisko. Tristo metrový tartanový ovál, doplnený o umelú trávnu a basketbalové ihrisko bude slúžiť pre tréningový proces atlétov, futbalistov a ďalšie športové kluby v meste. Počas vyučovania posluží na výučbu telesnej výchovy oboch základných škôl a v poobedných hodinách na nej môže športovať široká verejnosť.

Areál dostal meno po dlhoročnom atletickom funkcionárovi a trénerovi Milutínovi Černákovi, ktorého meno je nezmazateľne zapísané do breznianskeho športu.

8. INFORMÁCIA O VÝVOJI MESTA Z POHĽADU ROZPOČTOVNÍCTVA

Základným nástrojom finančného hospodárenia mesta bol rozpočet mesta na rok 2019. Mesto pre rok 2019 zostavilo rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 3) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet mesta na rok 2019 bol zostavený a schválený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a **kapitálový rozpočet** ako schodkový.

Mesto Brezno hospodáril v roku 2019 s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného a následne upraveného rozpočtu. Rozpočet mesta Brezna na rok 2019 bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Brezne č. 220/2018 dňa 13. decembra 2018.

Zmeny rozpočtu sa v roku 2019 vykonávali v súlade s uznesením mestského zastupiteľstva č. 168/2016 zo 15.11.2016, na základe ktorého o zmenách rozpočtu mohol uznesením určených podmienkach rozhodnúť primátor mesta.

Mestské zastupiteľstvo okrem toho prerokovalo a schválilo 4 zmeny rozpočtu, o ktorých nemohol rozhodnúť primátor mesta.

Zmeny rozpočtu podliehajúce schvaľovaniu mestským zastupiteľstvom :

- prvá zmena schválená dňa 20. januára 2019 uznesením č. 34/2019
- druhá zmena schválená dňa 3. apríla 2019 uznesením č. 56/2019
- tretia zmena schválená dňa 15. mája 2019 uznesením č. 65/2019
- štvrtá zmena schválená dňa 18. septembra 2019 uznesením č. 160/2019

V roku 2019 boli vykonané zmeny rozpočtu 327 rozpočtovými opatreniami.

8.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2019	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	20 066 832	21 461 532	21 321 299,53	99,35
Bežné príjmy	14 344 418	16 061 895	16 047 184,81	99,91
Kapitálové príjmy	3 329 892	1 691 968	1 691 967,97	100,00
Finančné operácie	2 392 522	3 707 669	3 582 146,75	96,61
Výdavky celkom	20 066 832	21 025 204	20 783 899,93	98,85
Bežné výdavky	13 891 139	15 710 712	15 589 320,75	99,23
Kapitálové výdavky	5 828 128	4 973 200	4 853 288,30	97,59
Finančné operácie	347 565	341 292	341 290,88	100,00

8.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2019

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2019
BEŽNÝ ROZPOČET	
Bežné príjmy	16 047 184,81
Bežné výdavky	15 589 320,75
Prebytok	457 964,06
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	
Kapitálové príjmy	1 691 967,97
Kapitálové výdavky	4 853 288,30
Schodok	- 3 161 320,33
FINANČNÉ OPERÁCIE	
príjmové	3 582 146,75
výdavkové	341 290,88
Zostatok finančných operácií	
Príjmy	17 739 915,78
Výdavky	20 442 609,05
Prebytok + / Schodok -	- 2 703 456,27

Mesto v roku 2019 hospodáril so zostatkom finančných prostriedkov vo výške 537 399,60 EUR.

Z prebytku sa vylučujú podľa § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy pre účely tvorby peňažných fondov nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo ŠR, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, ktoré možno použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku resp. vrátiť ako nevyčerpané FP do ŠR, vo výške **298 767,13** EUR :

Účel	Poskytovateľ	Výška v €
Stravovanie žiakov a detí MŠ (1,20)	UPSVR Brezno – ZŠ s MŠ Pionierska 2	42 542,40
Stravovanie žiakov a detí MŠ (1,20)	UPSVR Brezno – ZŠ s MŠ Pionierska 4	23 498,40
Stravovanie žiakov a detí MŠ (1,20)	UPSVR Brezno – ZŠ s MŠ MPČĽ 35	14 286,00
Projekt: Zvýšenie kvality vzdelávania	MŠVVaŠ SR – ZŠ Pionierska 2	15 067,71
Potraviny	ZŠ Pionierska 2	13 549,07
Výnosy z FP ŠR	ZŠ Pionierska 2 + MsÚ	25,06
Dopravné	MV SR – ZŠ Pionierska 2	916,39
Normatívne FP zo ŠR	MV SR – ZŠ Pionierska 2	11 800,00
Projekt: Matematická, prírodovedná gramotnosť	MŠVVaŠ SR – ZŠ K. Rapoša Pionierska 4	38 197,66
Dopravné	MV SR – ZŠ KR Pionierska 4	268,79
Grant: Biodiverzita do škôl	Nadácia Veolia Slovensko – ZŠ KR Pionierska 4	2 000,00
Potraviny	ZŠ KR Pionierska 4	3 931,51
Potraviny	ZŠ MPČĽ	6 445,09

Výročná správa mesta Brezno za rok 2019

Projekt: ERASMUS	ZŠ MPČĽ	19 534,00
Hasičská zbrojnica	MV SR	30 000,00
Výmena trávniku na ZŠ KR Pionierska 4	Úrad vlády SR	10 000,00
Kamerový systém III.	MV SR	9 000,00
Zbierka na bustu J.D.Matejovie	p. Datko Kanada	2 674,80
Rodinné prídavky - Záslavová	ÚPSVR Brezno	73,02
Dávky v hmotnej núdzi - Zaslava	ÚPSVR Brezno	115,60
Rodinné prídavky - poukážka	ÚPSVR Brezno	24,34
Mylná platba	Obecný úrad P. Polhora	15 400,00
Mylná platba	Obecný úrad Lom nad Rimavicou	248,00
Nevyčerpané FP	Spoločný obecný úrad - stavebný	39 259,29
CELKOM		298 767,13

Tieto prostriedky budú použité v nasledujúcom rozpočtovom roku 2020 v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zostatok finančných prostriedkov vo výške 238 632,47 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu.**

8.3. Rozpočet na roky 2020 – 2022

	Skutočnosť k 31.12.2019	Schválený rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022
Príjmy celkom	21 321 299,53	21 940 251	16 967 001	17 201 335
Bežné príjmy	16 047 184,81	16 839 810	16 757 001	16 991 335
Kapitálové príjmy	1 691 967,97	4 929 941	210 000	210 000
Finančné príjmy	3 582 146,75	170 500	0	0

	Skutočnosť k 31.12.2019	Schválený rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022
Výdavky celkom	20 783 899,93	21 940 251	15 931 954	15 239 095
Bežné výdavky	15 589 320,75	15 542 278	14 757 117	14 681 259
Kapitálové výdavky	4 853 288,30	6 057 473	834 337	217 336
Finančné výdavky	341 290,88	340 500	340 500	340 500

9. INFORMÁCIA O VÝVOJI MESTA Z POHĽADU ÚČTOVNÍCTVA ZA MATERSKÚ ÚČTOVNÚ JEDNOTKU A KONSOLIDOVANÝ CELOK

9.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019
Majetok spolu	62 229 139	63 327 184
Neobežný majetok spolu	31 584 336	35 991 197
Dlhodobý nehmotný majetok	61 003	59 371
Dlhodobý hmotný majetok	26 896 919	31 305 412
Dlhodobý finančný majetok	4 626 414	4 626 414
Obežný majetok spolu	30 613 995	27 295 781
Zásoby	12 910	8 548
Zúčtovanie medzi subjektami VS	26 475 764	25 663 512
Pohľadávky	879 961	676 046
Finančné účty	3 245 360	947 675
Časové rozlíšenie	30 808	40 206

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019
Majetok spolu	65 707 759	68 335 331
Neobežný majetok spolu	60 152 009	64 695 551
Dlhodobý nehmotný majetok	68 774	64 895
Dlhodobý hmotný majetok	55 667 288	60 215 696
Dlhodobý finančný majetok	4 415 947	4 414 960
Obežný majetok spolu	5 491 483	3 326 318
Zásoby	425 006	328 413
Zúčtovanie medzi subjektami VS	2 532	1 347
Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	1 211 042	1 161 789
Finančné účty	3 852 903	1 834 769
Časové rozlíšenie	64 267	313 462

9.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019
Vlastné imanie a záväzky spolu	62 229 139	63 637 184
Vlastné imanie	37 132 772	37 537 996
Nevysporiadaný VH min. rokov + oceňovacie rozdiely	36 796 305	37 132 772
Fondy		
Výsledok hospodárenia za účt. obdobie	336 467	405 224
Záväzky	6 383 143	6 995 699
Rezervy	3 440	3 440
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	87 089	215 985
Dlhodobé záväzky	1 943 029	1 975 759
Krátkodobé záväzky	1 816 033	2 533 411
Bankové úvery a výpomoci	2 533 552	2 267 104
Časové rozlíšenie	18 713 224	18 793 489

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019
Vlastné imanie a záväzky spolu	65 707 759	68 335 331
Vlastné imanie	37 541 668	38 912 160
Oceňovacie rozdiely	0	0
Fondy	0	0
Výsledok hospodárenia	37 541 668	38 912 160
Záväzky	8 825 037	10 045 334
Rezervy	1 473 229	1 361 805
Zúčtovanie medzi subjektami VS	87 089	215 985
Dlhodobé záväzky	1 996 871	2 087 569
Krátkodobé záväzky	2 734 231	4 110 771
Bankové úvery a výpomoci	2 533 617	2 269 204
Časové rozlíšenie	19 341 054	19 377 837

9.3. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2018	Zostatok k 31.12 2019
Pohľadávky do lehoty splatnosti	669 990	205 978
Pohľadávky po lehote splatnosti	819 271	1 158 484

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2018	Zostatok k 31.12 2019
Pohľadávky do lehoty splatnosti	335 552	684 028
Pohľadávky po lehote splatnosti	875 491	1 170 878

9.4. Záväzky

a) za materskú účtovnú jednotku

Záväzky	Zostatok k 31.12 2018	Zostatok k 31.12 2019
Záväzky do lehoty splatnosti	3 759 062	4 509 170
Záväzky po lehote splatnosti	0	0

b) za konsolidovaný celok

Záväzky	Zostatok k 31.12 2018	Zostatok k 31.12 2019
Záväzky do lehoty splatnosti	4 731 102	6 198 340
Záväzky po lehote splatnosti	0	0

10. HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA 2019 – VÝVOJ NÁKLADOV A VÝNOSOV ZA MATERSKÚ ÚČTOVNÚ JEDNOTKU A KONSOLIDOVANÝ CELOK

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2018	Skutočnosť k 31.12.2019
Náklady	14 918 169	13 722 113
50 – Spotrebované nákupy	245 538	304 390
51 – Služby	3 113 829	1 050 415
52 – Osobné náklady	2 897 487	3 147 908
53 – Dane a poplatky	38 393	75 716
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	449 772	309 200
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	893 944	966 565
56 – Finančné náklady	131 290	138 273
57 – Mimoriadne náklady	150	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	7 146 691	7 728 352
59 – Dane z príjmov	1 075	1 294
Výnosy	15 254 637	14 127 337
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	40 674	32 663
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0	0
62 – Aktivácia	0	0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	9 347 245	10 111 008
64 – Ostatné výnosy	3 643 900	1 728 081
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	86 232	44 817
66 – Finančné výnosy	130 109	141 768
67 – Mimoriadne výnosy	0	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	2 006 477	2 069 000
Hospodársky výsledok (+ kladný HV, - záporný HV)	336 467	405 224

Výročná správa mesta Brezno za rok 2019

Kladný hospodársky výsledok v sume 405 224 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2018	Skutočnosť k 31.12.2019
Náklady	21 330 962	21 880 678
50 – Spotrebované nákupy	2 367 524	2 606 519
51 – Služby	4 917 233	3 193 050
52 – Osobné náklady	10 054 316	11 220 424
53 – Dane a poplatky	74 664	115 821
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	640 778	893 188
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	2 625 234	2 829 856
56 – Finančné náklady	159 472	166 561
57 – Mimoriadne náklady	150	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	445 240	538 101
59 – Dane z príjmov	46 351	317 156
Výnosy	21 693 289	23 088 915
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	5 685 377	5 553 750
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	9 578	0
62 – Aktivácia	192 615	272 376
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	9 190 342	10 044 916
64 – Ostatné výnosy	1 776 569	1 852 443
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	140 249	80 895
66 – Finančné výnosy	65 586	32 338
67 – Mimoriadne výnosy	0	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	4 632 973	5 252 197
Hospodársky výsledok (+ kladný HV, - záporný HV)	362 327	1 208 237

11. OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

11.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2019 mesto, rozpočtové a príspevkové organizácie prijali nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Suma v EUR	Účel
BEŽNÉ TRANSFERY		
OÚ B. Bystrica	3 379 384	Školstvo – prenesené kompetencie
OÚ B. Bystrica	3 968	Školstvo – originálne kompetencie
Subjekty VS	82 504	školstvo
MPC	33 761	Školstvo
ÚPSVaR v Brezne	11 332	Aktivačné práce
ÚPSVaR v Brezne	121 329	Osobitný príjemca prídavku na dieťa
ÚPSVaR v Brezne	59 028	Osobitný príjemca pomoci v HN
ÚPSVaR v Brezne	11 391	Projekt : „Chránená dielňa“
ÚPSVaR v Brezne	558	Sociálny pohreb
ÚPSVaR v Brezne	228 108	Školstvo – dotácie na stravovanie a ŠP
MPSVR SR	34 560	Útulok „Nádej“
MPSVR SR	64 631	NP TSP a TP
IA MPSVR SR	39 773	NP opatrovateľská služba
MV SR	12 381	Projekt: PRIM v MŠ Hradby
MVaRR SR	59 890	SOÚ – stavebný úrad
MVaRR SR	13 259	Rozvoj bývania – PVŠS (ŠFRB)
MV SR	16 215	Školský úrad – PVŠS
MV SR	1 971	Životné prostredie – PVŠS
MV SR	613	Starostlivosť o vojnové hroby
MV SR	538	Skladník CO
MV SR	7 085	REGOB – PVŠS
MV SR	39 584	Matrika – PVŠS
MV SR	29 262	Projekt: OPS v meste Brezno I.
MV SR	36 399	Projekt: OPS v meste Brezno II.
MV SR	3 414	Projekt: Chcem a budem pracovať
MV SR	13 658	Voľby prezidenta I. kolo
MV SR	11 978	Voľby prezidenta II. kolo
MV SR	15 952	Voľby poslancov EÚ
MŽP SR	139 725	Environmentálny fond
MŽP SR + EÚ	2 839	Projekt: Zber a zhodnotenie BRO a DSO mesta Brezno
Úrad vlády	10 000	Výmena trávniku ZŠ s MŠ K. Rapoša
DPZ SR	3 000	Dobrovoľný požiarny zbor
BBSK	1 700	Projekt : Kultúra nás spája

KAPITÁLOVÉ TRANSFERY A GRANTY		
BBSK	75 000	Cyklotrasa Brezno-Mýto pod Ďubier.
MV SR	9 000	Kamerový systém III.
MŽP SR	639 996	Zber a triedenie BRO a DSO
MPRV SR	137 722	Regenerácia obytnej zelene F. Kráľa
GRANTY		
rôzne	6 471	Školy a školské zariadenia
Ing. Dočekal	300	Dni mesta Brezna
PELKO, s.r.o.	50	Dni mesta Brezna
Geo-Ferrys, s.r.o.	1 000	Dni mesta Brezn
Figľuš Pavol	50	Dni mesta Brezna
Holdes, s.r.o.	300	Dni mesta Brezna
Mýval, s.r.o.	300	Dni mesta Brezna
Nadácia SPP	1 000	Dni mesta Brezna
Metrostav Asfalt, a.s.	1 000	Dni mesta Brezna
HOLZ Trans	300	Dni mesta Brezna
Obecný podnik Lesov	100	Dni mesta Brezna
SOMI Systém	300	Dni mesta Brezna
Komunálna poisťovňa	3 400	Dni mesta Brezna
Motor Car	500	Dni mesta Brezna
NAVAN	200	Dni mesta Brezna
Cora Geo Poprad	1 800	Dni mesta Brezna
DIAMONT	200	Dni mesta Brezna
ERASMUS	21 605	ZŠ s MS MPČĽ 35
ERASMUS	4 380	Mesto Brezno

Legenda :

MV SR – ministerstvo vnútra

MVaRR SR – ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja

MŠVVŠ SR – ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu

MPSVR SR – ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

IA MPSVR – implementačná agentúra ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny

MŽP SR – ministerstvo životného prostredia

MPaRV SR – ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka

ÚPSVR – úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

PVŠS – prenesený výkon štátnej správy

ZNB – zariadenie núdzového bývania

SOÚ – spoločný obecný úrad

REGOB – register obyvateľstva

DPZ SR – dobrovoľný požiarny zbor SR

BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj

OÚ B.B. – Okresný úrad Banská Bystrica

11.2 Poskytnuté dotácie

Mesto poskytlo v roku 2019 dotácie v súlade s § 7 ods. 4 zákona 583/2004 Z.z., ako aj v súlade s VZN č. 03/2018 poukázalo dotácie fyzickým a právnickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Poskytnuté prostriedky	Použité prostriedky	Rozdiel
KULTÚRNE TELESÁ		43 140,94	41 620,08	1 520,86
OZ Kresťan Brezno		617,60	617,60	0,00
	- na XXI. Adventno-vianočný benefičný koncert „Jazyk ľudský Boha chváľ“	500,00	500,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájmom	117,60	117,60	0,00
Dychový orchester Brezno		5 398,22	5 398,22	0,00
	- na nákup hudobných nástrojov a doplnenie nástrojového parku	3 000,00	3 000,00	0,00
	- na nákup hudobných stojanov s príslušenstvom	1 000,00	1 000,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájmom	1 398,22	1 398,22	0,00
DS J. Chalupku Brezno, OZ		11 166,02	11 166,02	0,00
	- na činnosť DSJCH a ŠM pri DSJCH	5 000,00	5 000,00	0,00
	- na Divadelnú Chalupku 2019	5 000,00	5 000,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s Nájmom	1 166,02	1 166,02	0,00
FS MOSTÁR, OZ		8 195,09	8 195,09	0,00
	- na nákup, výrobu súkenných nohavíc pre mužskú tanečnú zložku a nákup a výrobu krojových súčastí pre ľudovú hudbu		5 000,00	0,00
	- na nákup nového kontrabasu	1 000,00	1 000,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájmom	2 195,09	2 195,09	0,00
MO Matice slovenskej Brezno		1 016,00	1 016,00	0,00
	- na podujatie „Čítam teda som“	216,00	216,00	0,00
	- na podujatie „Storočnica breznianskeho MO MS“	800,00	800,00	0,00
DFS Šťastné detstvo, OZ		6 921,72	6 921,72	0,00
	- na činnosť DFS Šťastné detstvo z toho:	5 500,00	5 500,00	0,00
	na ubytovanie, TOZ	4 300,00	4 300,00	0,00
	na kroje	1 200,00	1 200,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s Nájmom	1 421,72	1 421,72	0,00

Výročná správa mesta Brezno za rok 2019

Žiadateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Poskytnuté prostriedky	Použité prostriedky	Rozdiel
Spevácky zbor mesta Brezna		5 826,29	4 305,43	1 520,86
	- na „XIV. Horehronské slávnosti zborového spevu	2 000,00	847,14	1 152,86
	- na koncertnú činnosť	2 000,00	1 632,00	368,00
	- na úhradu služieb spojených s nájomom	1 826,29	1 826,29	0,00
OZ Tu som		500,00	500,00	0,00
	- na Hudobné workshopy – nákup nástrojov	500,00	500,00	0,00
Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Brezno		1 000,00	1 000,00	0,00
	- na údržbu ozvučenia kostola	1 000,00	1 000,00	0,00
M-KLUB Brezno		2 500,00	2 500,00	0,00
	- na organizačné zabezpečenie kultúrnych, vzdelávacích a spoločenských podujatí M-klubu	2 500,00	2 500,00	0,00
ŠPORTOVÉ KLUBY		170 715,01	170 715,01	0,00
ŠK FLIPPER Brezno		7 363,76	7 363,76	0,00
	- na komplexnú výchovnú činnosť zameranú na plávanie pozostávajúcu z plaveckých a suchých tréningov pre začiatočníkov, plaveckú prípravku, výkonnostných žiakov a mládež, účasti na plaveckých súťažiach	1 300,00	1 300,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájomom	6 063,76	6 063,76	0,00
Florbalový klub Brezno		2 710,00	2 710,00	0,00
	- na zabezpečenie ligovej účasti klubu v Slovenských súťažiach	2 500,00	2 500,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájomom	210,00	210,00	0,00
Slovenský cykloklub Ďumbier		1 000,00	1 000,00	0,00
	- na celonárodný zraz cykloturistov a detský cyklovýlet ku koníkom	1 000,00	1 000,00	0,00
Hokejový klub Brezno		118 992,59	118 992,59	0,00
	- na vzdelávanie hokejovej mládeže a podporu hokejových talentov	45 000,00	45 000,00	0 00
	- na úhradu služieb spojených s nájomom	73 992,59	73 992,59	0,00
Stolnotenisový oddiel Brezno		2 864,00	2 864,00	0,00
	- na činnosť v roku 2019	1 500,00	1 500,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájomom	1 364,00	1 364,00	0,00
Atletický klub Mostáreň Brezno		3 300,00	3 300	0,00
	- na náklady spojené s cestovaním v roku 2019	3 300,00	3 300,00	0,00

Výročná správa mesta Brezno za rok 2019

Žiadateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Poskytnuté prostriedky	Použité prostriedky	Rozdiel
Karate klub Milana Piliara Brezno, OZ		2 800,00	2 800,00	0,00
	- na činnosť klubu a to: náklady pre účastníkov, náklady spojené s prenájom priestorov, súťaže a turnaje, ubytovanie, nákup reprezentačného oblečenia s logom mesta	2 800,00	2 800,00	0,00
Klub biatlon Brezno		3 100,00	3 100,00	0,00
	- na sústredenie, materiálne vybavenie biatlonistov a na prepravu na tréningy a preteky	3 100,00	3 100,00	0,00
Futbalový klub Brezno		5 563,40	5 563,40	0,00
	- na činnosť a rozvoj futbalového klubu	5 000,00	5 000,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájmom	563,40	563,40	0,00
Športovo strelecký klub pri MŠK Brezno, OZ		2 291,71	2 291,71	0,00
	- na činnosť klubu	1 700,00	1 700,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájmom	591,71	591,71	0,00
SKI CLUB Brezno		2 000,00	2 000,00	0,00
	- zabezpečenie celoročnej športovej prípravy mládeže a nákup technického materiálu	2 000,00	2 000,00	0,00
ICE SKATING TEAM Brezno		14 088,22	14 088,22	0,00
	- na nákup pomôcok a materiál. zabezpečenia tréning. procesu a organizáciu Slovenského pohára v krasokorčuľovaní	1 000,00	1 000,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájmom	13 088,22	13 088,22	0,00
Volejbalový klub MŠK Brezno		1 087,00	1 087,00	0,00
	- na spoluorganizovanie volejbalových turnajov	900,00	900,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s nájmom	187,00	187,00	0,00
Miniatur golf klub Brezno		954,33	954,33	0,00
	- na štartovné, ubytovanie, cestovné, registráciu hráčov a označenie dresov logom mesta	800,00	800,00	0,00
	- na úhradu služieb spojených s Nájmom	154,33	154,33	0,00
ZaBeR – združenie aktívnych Brežňanov		800,00	800,00	0,00
	- na zabezpečenie akcie „Beh nočným Breznom“	800,00	800,00	0,00

Výročná správa mesta Brezno za rok 2019

Žiadateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Poskytnuté prostriedky	Použité prostriedky	Rozdiel
Klub slovenských turistov TOMO Brezno		600,00	600,00	0,00
	- na činnosť klubu – na dopravu	600,00	600,00	0,00
Tanečno – športové centrum Rytmus Brezno		1 200,00	1 200,00	0,00
	- na súťaž v tanečnom športe 7. kolo Slovenského pohára	1 200,00	1 200,00	0,00
OSTATNÉ		33 094,00	33 049,61	44,39
SČK Banská Bystrica		10 404,00	10 404,00	0,00
	- prevádzka sociálneho taxíka v meste Brezno	10 404,00	10 404,00	0,00
Lekárň Lieky24, s.r.o..		13 200,00	13 200,00	0,00
	- prevádzka sociálneho taxíka v meste Brezno	10 404,00	10 404,00	0,00
SZPB Oblastný výbor Brezno		500,00	500,00	0,00
	- Regionálne oslavy 75. výročia SNP 17.08.2019 v Krpáčove – Črnmom	500,00	500,00	0,00
SZPB ZO č. 2 Brezno		440,00	440,00	0,00
	- zájazd OSTRÝ GRŮŇ, KLAK, B. ŠTIAVNICA, SVĚTÝ ANTON v mesiaci jún 2019 – Po stopách hrôz II. svetovej vojny, kultúrnych a technických pamiatok	440,00	440,40	0,00
Slovenský zväz zdravotne postihnutých, Okresná rada Brezno		1 000,00	1 000,00	0,00
	- športový deň OR SZPP - usporiadanie 21. ročníka ZUT - rekondičný pobyt v Turčianskych Tepliciach - výlet kúpalisko Dolná Strehová - výlet kúpalisko Rapovce - výlet Čiernohorskou železničkou do Vydrova	1 000,00	1 000,00	0,00
Tanečno – športové centrum Rytmus Brezno		3 000,00	3 000,00	0,00
	- na súťaž v tanečnom športe 2. ročník Pohár primátora mesta Brezno	3 000,00	3 000,00	0,00
Jednota dôchodcov na Slovensku, Okresná organizácia Brezno		1 250,00	1 232,31	17,69
	- na projekty : Okresná prehl. spev. skupín a jednotlivcov seniorov okresu Brezno Regionálna prehl. spev.skupín Stretnutie 3 gener. pri pesničke Mesiac úcty k starším	240,00 305,00 225,00 480,00	240,00 305,00 225,00 462,31	0,00 0,00 0,00 17,69

Výročná správa mesta Brezno za rok 2019

Žiadateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Poskytnuté prostriedky	Použité prostriedky	Rozdiel
OZ zdravotne postihnutých Brezno		1 500,00	1 473,30	26,70
	- pampúškový večierok - poznávací zájazd - guľáš pre vozičkárov - kúpaliska - návštevy nemocných členov - krúžková činnosť združenia - spolupráca	1 500,00	1 473,30	26,70
Podložený palček, OZ Brezno		300,00	300,00	0,00
	- na projekt – Rehabilitačný pobyt TheraSuit pre Martinka Kubíniho	300,00	300,00	0,00
OZ Jasmina Brezno		200,00	200,00	0,00
	- na podujatie: Podpora voľnočasových aktivít pre deti z detského domova	200,00	200,00	0,00
Country skupina Vodopád, OZ		500,00	500,00	0,00
	- na projekt: Dokončenie 9. hudobného albumu „Keď hviezda padá“	500,00	500,00	0,00
KLUB BOJOVÝCH ŠPORTOV - BREZNO		800,00	800,00	0,00
	- na činnosť klubu	800,00	800,00	0,00

Žiadateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Poskytnuté prostriedky	Použité prostriedky	Rozdiel
Súkromná MŠ EBG		71 250,00	71 250,00	0,00
	- na mzdy a prevádzku	71 250,00	71 250,00	0,00

V zmysle zmluvy o poskytnutí dotácie č. 31/2019 OEF-I-Zod zo dňa 16.01. 2018 a podľa VZN č. 14/2018 o určení výšky finančných prostriedkov určených na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy, dieťa školského zariadenia, v zariadeniach školského stravovania na jedno hlavné jedlo a doplnkové jedlo zriadených na území mesta Brezna na rok 2019 bola súkromnej MŠ EBG - Európske vzdelávacie strediská pre povolanie a spoločnosť, Závadka n/Hronom poskytnutá dotácia pre MŠ zriadenú na území mesta Brezno vo výške 71 250,00 EUR.

Mesto poukázalo v roku 2019 dotáciu v súlade s § 7 ods. 2 zákona 583/2004 Z.z., ako aj v súlade s uznesením MsZ č. 241/2019 zo dňa 11.12.2019 mestu Prešov vo výške 3 000,00 EUR za účelom poskytnutia pomoci pri likvidácii mimoriadnej udalosti ku ktorej došlo 06.12.2019.

Mesto poskytlo v roku 2019 príspevky v súlade s § 1 a § 2 VZN č. 02/2018 o podmienkach poskytovania nenávratného finančného príspevku mesta na podporu udržania a obnovy pamiatkovej zóny mesta Brezno a VZN č. 11/2019, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 02/2018.

Žiadateľ príspevku	Účelové určenie príspevku	Poskytnuté prostriedky	Použité prostriedky	Rozdiel
Mgr. Alexander Jirmer		1 260,00	1 260,00	0,00
	- na projekt: výmena vstupnej brány	1 260,00	1 260,00	0,00
Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Brezno		5 000,00	5 000,00	0,00
	- na projekt: rekonštrukcia okien a dverí pamätnej fary ev. cirkvi augsburského vyznania Brezno	5 000,00	5 000,00	0,00
Martin Ištván		5 000,00	5 000,00	0,00
	- na projekt: úprava fasády a oplechovania	5 000,00	5 000,00	0,00

11.3 Významné investičné akcie v roku 2019

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2019 :

11.3.1 Mesto

Nové mechanizmy pre Technické služby

Mesto vďaka úspešnému projektu Zber a zhodnotenie biologicky rozložiteľných odpadov a drobných stavebných odpadov získalo pre Technické služby ďalšiu užitočnú techniku. Tentoraz išlo o dve nové zberové vozidlá a drvič drobného stavebného odpadu. Rovnako ako všetky samosprávy na Slovensku, aj tá breznianska sa musela prispôbiť chodníkovej novele a zabezpečiť nové mechanizmy na údržbu všetkých miestnych komunikácií. Ku

komunálnemu malotraktoru pribudlo v roku 2019 aj špeciálne viacúčelové vozidlo s celoročným využitím. V zimnej sezóne slúži ako sypač posypových materiálov s prednou radlicou na odhrňanie snehu, v lete zase vďaka kropiacej nadstavbe ako polievacie auto zabezpečujúce starostlivosť o mestskú zeleň.

Regenerácia obytnej zelene na ul. Fraňa Kráľa

Mesto od leta realizovalo pri ceste vedúcej popri futbalovom štadióne na železničnú stanicu projekt regenerácie zelene. Popri chodníku od kruhového objazdu smerom k Bille vznikol do jesene systém záhonov, ktoré plnia nielen estetickú, ale predovšetkým izolačnú a termoregulačnú funkciu. Projekt Regenerácia obytnej zelene na Ulici Fraňa Kráľa umožnil obnovu, ošetrovanie a ochranu už

jestvujúcej zelene, výsadbu novej, a tým aj aplikovanie opatrení na zníženie prašnosti a hluku na frekventovanej ulici. Zóna okrem zelených záhonov pozostáva z nového chodníka a mestského mobiliáru.

Na tento projekt sa mestu podarilo získať 160 tisíc eur cez eurofondy s päťpercentnou spoluúčasťou zo strany mesta. Okrem izolačnej zelene tu postupne pribudli aj prvky drobnej architektúry ako lavičky, stoličky a smetné koše, ale aj odvodňovací pás na kumuláciu vody v území.

Rekonštrukcia materských škôl

Mesto si v tomto roku naplánovalo veľkú rekonštrukciu dvoch materských škôl; na Ulici Clementisova a na Ulici Nálepškova. Vypracovali sa projekty, podali žiadosti na dotácie, ale rekonštrukcie mohli začať realizovať až po letných prázdninách. Cieľom mesta bolo zrealizovať obidva projekty, resp. hlavnú časť počas letných prázdnin, aby čo najmenej obmedzilo chod materských škôl. Proces kontroly projektov na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR však prebiehal veľmi dlho. Tak sa rekonštruovať začalo až koncom augusta a v septembri tak bolo nutné zabezpečiť pre 207 detí dvoch materských škôl náhradné priestory. Vytvorili ich v triedach základnej školy.

Ide o celkovú renováciu objektov za približne dva milióny eur, ktorá zahŕňa zateplenie stien a strechy, výmenu okien, nové omietky, stierky a obklady, podlahové krytiny, výmenu rozvodov vody, kanalizácie a kúrenia a pribudnú aj bezbariérové vstupy a toalety. Existujúce otvorené terasy sa zmenia na nové triedy, pričom dôjde k navýšeniu kapacít v Materskej škole na Clementisovej ulici o 16 miest a na Nálepškovej o 14. Rekonštrukciou sa zlepšia podmienky na vzdelávací proces pre všetky deti, zníži sa energetická náročnosť budovy materských škôl.

Regenerácia obytnej zelene – Margitin park

Na Ulici ČSA, po ľavej strane hlavnej cesty smerom do Banskej Bystrice vznikol pri komplexnej bytovej výstavbe v sedemdesiatych rokoch minulého storočia park. Viac ako 12 tisíc metrov štvorcových tohto verejného priestranstva neprešlo od svojho vzniku komplexnou regeneráciou. Mesto sa preto rozhodlo zapojiť do výzvy ministerstva pôdohospodárstva a na obnovu parku sa mu podarilo získať nenávratný finančný príspevok. Projekt v celkovej hodnote 390 tisíc eur začala v jeseni roku 2019 realizovať vysúťažaná firma. Po úprave terénu a existujúcich drevín bude pokračovať na jar budúceho roku; vysadí novú zeleň a záhony a vybuduje vodnú plochu s tryskami.

Oprava miestnych komunikácií

V rámci skvalitnenia dopravnej infraštruktúry samospráva rozbehla projekt Oprava miestnych komunikácií 2019. Počas roka realizovalo opravu najmä najviac poškodených chodníkov a parkovísk. Práce sa realizovali na parkoviskách na Ulici MPČĽ, na prepojení ulíc Vránskeho a Moyzesovej, na parkovisku a ceste pred bytovkou na Nálepkovej ulici. Na sídlisku ŠLN opravili chodníky. Tieto zrekonštruovali aj na uliciach Sekurisova, Sládkovičova, Fučíkova, Rázusova a ČSA. Opravili aj prízjazdovú cestu k bytovke v Podkoreňovej. Hotové dielo v hodnote viac ako 180 tisíc eur odovzdali do užívania v prvý novembrový štvrtok. Celkovo tak zhotoviteľ v rámci Brezna zrekonštruoval takmer 6 000 m² miestnych komunikácií s päťročnou garantovanou zárukou, pričom všetky náklady na ich obnovu znášalo mesto z vlastných zdrojov.

Oprava miestnej komunikácie v Podkoreňovej

V breznianskej mestskej časti Podkoreňová bola dokončená komplexná rekonštrukcia viac ako dvojkilometrového úseku miestnej komunikácie. Obyvatelia Podkoreňovej už jazdia po novučičkej ceste, ktorá na svoju celoplošnú obnovu čakala neuveriteľných 46 rokov. Zrealizovala sa pokládka finálnej vrstvy asfaltového povrchu vozovky a zároveň sa prispôbili kanalizačné a vodovodné poklopy výške novej cesty. Na 2,1-kilometrovom úseku kompletne bolo vymenené lôžko a natiahnutý nový asfaltový koberec. Už minulý rok v tejto lokalite bolo investované do prípojok sietí pre rodinné domy. Koncom roka sa zrekonštruoval a nanovo vybudoval aj odvodňovací rigol pre odvedenie dažďových vôd popri ceste. Zrážky túto sezónu poriadne potrápili miestnych obyvateľov, preto mesto v tejto súvislosti urobilo

nevyhnutné protipovodňové opatrenia. Boli odvedené aj zrážky z príľahlých ciest vstupujúce na oľtčku pri družstve. Odvodňovací rigol popri ceste plánujú technické služby zrealizovať až v budúcom roku.

Nové vstupné tabule do mesta

významné dominanty mesta.

Ešte v roku 2018 zverejnilo mesto informáciu o zámere realizovať vstupné objekty – emblémy - do mesta Brezno. Koncom roku 2019 boli osadené dva vstupné emblémy na prístupovej komunikácii zo smeru Banská Bystrica a Hriňová. V čase jeho realizácie bolo dohodnuté, že postupne budú realizované ďalšie aj z ostatných prístupových smerov do mesta. Podsvietené trojrozmerné objekty z nehrdzavejúcej ocele znázorňujú všetky

Dom pre seniorov a denný stacionár

Demografický vývoj v meste čoraz viac poukazuje na potrebu budovania nových zariadení pre ľudí v dôchodkovom veku. Ešte v roku 2018 sa rozhodlo mesto investovať viac ako jeden milión eur z mestského rozpočtu na výstavbu nového domova pre seniorov s denným stacionárom. V októbri odovzdalo firme Hronstav, s. r. o. stavenisko na Ulici Boženy Nemcovej a tej sa koncom tohto roka podarilo stavbu dokončiť. Výstavba teda trvala 15 mesiacov. Po skolaudovaní objekt mesto zariadi, podá žiadosť o udelenie povolení na prevádzku, pričom

predpoklad jeho spustenia po schválení všetkými príslušnými úradmi je najskôr jeseň roku 2020. Zariadenie bude slúžiť pre 40 stálych a 10 ambulantných klientov, pričom mesto počíta aj s vytvorením približne 20 nových pracovných miest.

Ďalšie investičné akcie začaté alebo zrealizované v roku 2019 :

- Obstaranie vytovného domu na ul. Mládežnícka
- Múzeum komunizmu
- Stavebné úpravy MŠ MPČĽ 35
- Jasle Mazorníkovo - PD
- Lávka Hlavina - PD
- Nájomné byty na ul. MPČĽ - PD
- Nasvietenie priechodov pre chodcov
- Kontajnerové stojiská
- Obstaranie budovy pre TS Brezno (BelamO)
- Revitalizácia prameňov Rohozná - PD
- Elektronické zabezpečovacie systémy majetku mesta
- Cyklotrasa Brezno – Mýto pod Ďumbierom - PD
- Vodovod Podkoreňová - prepojenie
- Obnova mestskej veže
- Obstaranie nehnuteľností na ul. Stromová
- Rekonštrukcia hotela Ďumbier - PD
- Urbanistická štúdia Banisko sever a Banisko juh
- Cykloparkovanie - PD
- Parkovisko na ul. ŠLN - PD

11.3.2 Rozpočtové organizácie

- ZUŠ – kamerový systém - doplnenie
- ZŠ s MŠ MPČĽ – dovybavenie školskej kuchyne a jedálne na základe prijatého zákona o poskytovaní dotácie zo ŠR na stravovanie detí MŠ a žiakov ZŠ
- ZŠ s MŠ K. Rapoša Pionierska 4 – dovybavenie školskej kuchyne a jedálne na základe prijatého zákona o poskytovaní dotácie zo ŠR na stravovanie detí MŠ a žiakov ZŠ
- ZŠ s MŠ Pionierska 2 – obstaranie umývačky riadu
- ZŠ s MŠ Pionierska 2 – doplnenie kamerového systému
- ZŠ s MŠ Pionierska 2 – dovybavenie školskej kuchyne a jedálne na základe prijatého zákona o poskytovaní dotácie zo ŠR na stravovanie detí MŠ a žiakov ZŠ

11.3.3 Príspevková organizácia

- Rekonštrukcia strechy na FŠ Brezenská
- Obstaranie traktora LSJ 27HST -+ radlica a sypač
- Obstaranie zbíjačky
- Rekonštrukcia hygienických zariadení v Dome kultúry
- Klimatizácia Domu kultúry
- Obstaranie parkovacieho automatu
- Obstaranie dodávkového vozidla
- Lávka pre peších a cyklistov na ul. Vrbová
- Dynamické riadenie križovatky na nám. M.R.Štefánika

- Rekonštrukcia chodníka na Kiepk
- Odstavné plochy

Vyhliadková veža Horné Lazy

Vyhliadková veža Horné lazy mala byť postavená v extraviláne mesta Brezno na vrchole kopca Horné lazy do konca roka 2019. Vyplýva to zo zmluvy, ktorú podpísali Technické služby Brezno s výhercom verejného obstarávania – firmou Strojspiš, spol. s r.o. Suma za realizáciu stavby uvedená v zmluve je vo výške 438 841,14

eura bez dane z pridanej hodnoty. Z tejto sumy 52 500 eur spolufinancuje Banskobystrický samosprávny kraj prostredníctvom Oblastnej organizácie cestovného ruchu Horehronie a zvyšok bude hradený zo zdrojov mesta.

Základný kameň poklepal už v decembri minulého roka primátor Brezna Tomáš Abel a predseda BBSK Ján Lunter. Vyhliadková veža má mať celkový výšku 39,6 metra a mala by byť jednou z najvyšších turistických rozhľadní na Slovensku. Vyhliadkové podlažie má byť vo výške 31,68 metra a návštevníci z neho budú mať výhľad na Nízke Tatry, ale aj na Brezno a Horehronské podolie. Zaujímavosťou veže budú dve schodiská, pričom jedno bude slúžiť na výstup a druhé na zostup. Architektonické tvaroslovie vyhliadkovej veže má vyjadrovať organickú architektúru pripomínajúcu vetvenie, prepájanie a prepletanie konárov stromov nachádzajúcich sa v lokalite umiestnenia veže. Prístup k vyhliadkovej veži bude možný počas celého roka. V lete pešo alebo na bicykli po novej vyznačenej cyklotrase a v zime po upravených bežkárskech tratiach na lyžiach. Stavenisko odovzdali staviteľovi 20. septembra. Na vrchole Horné lazy do konca roka osadili kotvenia, no k samotnej montáži jednotlivých dielov nedošlo. To by sa malo zmeniť až v roku 2020.

Výstavba multifunkčného areálu

Mesto sa totiž od novembra môže pýšiť bezpochyby najväčším viacúčelovým ihriskom v okrese, ktorý vyrástol v areáli základných škôl na Pionierskej ulici. Výnimočný je nielen svojou veľkosťou, ale predovšetkým rozmanitosťou a komplexnosťou ponuky pohybových aktivít. Okrem základných atletických disciplín je tu možné hrať futbal, basketbal, tenis a ďalšie kolektívne športy, a vďaka umelému osvetleniu je prevádzka možná aj v zimnom období.

Ešte v minulom roku na jeseň pripravili technické služby stavenisko, vyrezali stromy okolo areálu. So samotnou výstavbou dlhodobo avizovaného moderného multifunkčného ihriska začalo mesto na jar. Za školami začal vyrastať multifunkčný areál s atletickou dráhou a umelým futbalovým ihriskom. Jeho súčasťou je tartanová atletická dráha aj najväčšie umelé futbalové ihrisko. Hlavným cieľom projektu bolo zrekonštruovať a zmodernizovať súčasné

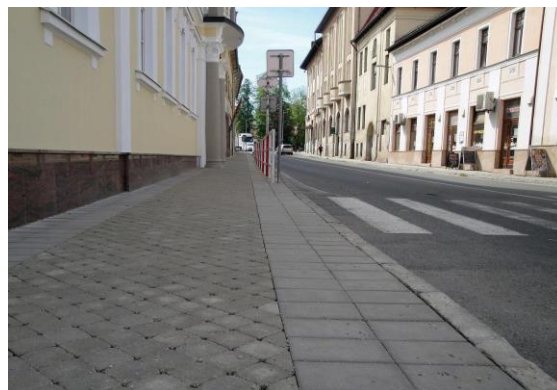
športové plochy a atletický ovál. Parametrami veľké a moderné športovisko zabezpečilo obzvlášť atlétom omnoho lepšie podmienky ako doposiaľ. Nielen profesionálni bežci sa môžu tešiť zo štvordráhovej atletickej dráhy s dĺžkou 300 m a s rovinkou pre behy na 100 m a 110 m cez prekážky so šiestimi dráhami.

Multifunkčné ihrisko je výnimočné svojou rozmanitosťou a komplexnosťou pri podpore pohybových aktivít detí a viacerých športov. Môžu sa tu vykonávať všetky základné atletické disciplíny, hrať futbal, basketbal, tenis a ďalšie. Celú výstavbu v hodnote takmer 860 tisíc eur hradilo mesto z vlastných zdrojov.

Rekonštrukcia chodníka na ul. Kuzmányho

Technické služby Brezno začali s prácami na obnove chodníka na Kuzmányho ulici. V tom čase sa realizovala aj rekonštrukcia budovy okresného súdu. Po dohode s vedením súdu časť prác bola vykonaná v rámci rekonštrukcie budovy a väčšia časť chodníka bola z novej dlažby realizovaná naším mestom cez Technické služby. Kompletne vymenili starý asfalt za zámkovú dlažbu, ktorá spĺňa kritériá Krajského pamiatkového úradu, vymenili podložie a zároveň zrealizovali novú dažďovú kanalizáciu.

11.3.4 Obchodná spoločnosť

V roku 2018 hospodárili LESY MESTA BREZNO, s.r.o. (ďalej LMB, s.r.o.) na výmere 7 548,65 (z toho 28,53 ha v nájme od VLM š.p.) ha lesnej pôdy (porastová pôda tvorila spolu 7 252,61 ha), podľa LHP (lesný hospodársky plán) platného pre roky 2009-2018, PSL (programu starostlivosti o les) platného pre roky 2014-2023 a podľa schválených projektov pre jednotlivé výkony lesníckych činností. Hlavná pozornosť v roku 2018 bola zameraná na spracovávanie hmyzovej kalamity, najmä na lesnom celku ML Brezno- Rohozná, na plnenie úloh v pestovnej činnosti

a v ochrane lesa a na zlepšenie stavu v rámci údržby a opráv lesných ciest a zväžnic. Realizované opatrenia mali za cieľ prispieť k zlepšeniu zdravotného stavu lesa.

Centrálne parkovisko Hradby

Zámer breznianskej samosprávy skvalitniť parkovanie v centre mesta sa po dlhých mesiacoch čakaní konečne naplnil. 26. augusta otvorili novú parkovaciu plochu pre 84 vozidiel, ktorá vyrástla na mieste legendárneho breznianskeho tankodromu na Ulici Hradby. Obyvatelia boli už znepokojení, keďže sa výstavba z rôznych objektívnych príčin oddŕažovala takmer dva roky, Súčasťou projektu bolo aj rozšírenie príjazdovej komunikácie o prídavný pruh pre odbočenie vozidiel vrátane obnovy chodníka. Nové parkovisko je sprístupnené 24 hodín denne, sedem dní v týždni, pričom jeho chod zabezpečuje inteligentný parkovací systém, ktorý okrem iného disponuje aj funkciou monitoringu obsadenosti. Digitálny panel zobrazujúci aktuálny počet voľných parkovacích miest je umiestnený na križovatke ulíc ČSA a Hradby. Celý areál je osvetlený, snímaný kamerovým systémom

11.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

11.4.1 Mesto

- nákup pozemkov a nehmotných aktív
- kamerový systém III. etapa
- modernizácia technologických zariadení
- vybudovanie Cyklotrasy Brezno – Valaská
- komplexná rekonštrukcia MŠ Dr. Clementisa
- komplexná rekonštrukcia MŠ na ul. Nálepková
- vybudovanie stojísk na komunálny odpad

- zariadenie pre seniorov a denný stacionár
- obnova mestskej veže
- regenerácia vnútroblokov I.
- regenerácia vnútroblokov II.
- regenerácia vnútroblokov – Margitin park
- zlepšenie kompetencií ZŠ s MŠ Pionierska 2
- zlepšenie kompetencií ZŠ s MŠ K. Rapoša Pionierska 4
- zlepšenie kompetencií ZŠ s MŠ MPČĽ
- múzeum komunizmu
- rekonštrukcia priestorov Mestskej polície
- vodozádržné opatrenia
- obstaranie OMV pre opatrovateľskú službu

11.4.2 Príspevková organizácia

- Vybudovanie spevnených plôch
- Vyhliadková veža Horné Lazy
- Rekonštrukcia okien na plavárni
- Rekonštrukcia chladenia zimného štadióna

11.4.3 Obchodná spoločnosť

V prvom polroku 2020 sa počíta s výskytom hmyzovej a odstraňovaním následkov vetrových kalamít, ktoré sa vyskytli na všetkých lesných celkoch, najmä na prelome rokov a začiatkom februára. Ďalší vývoj bude závisieť od výskytu, miery a intenzity pôsobenia biotických a abiotických škodlivých činiteľov. Prijaté opatrenia budú naďalej zamerané na včasné spracovanie kalamít a realizáciu opatrení v ochrane lesa, ktoré prispievajú k tlmeniu stavu podkôrneho a drevokazného hmyzu (asanačná ťažba, lapáky, lapače, ošetrovanie, porastová hygiena, včasný odvoz a odbyt).

Škôlkárske stredisko dopestuje pre zalesňovanie približne 350 tis. ks výsadbyschopných sadeníc, z toho 35 tis. ks obaľovaných. Celkovo sa plánuje počas jarného a jesenného zalesňovania obnoviť približne 140 ha kalamitných plôch. V roku 2020 sa plánuje vybudovať krytú plochu na pestovanie sadeníc buka a to vo fóliovníkoch, ktoré budú na rozlohe približne 1 700 m², vďaka čomu sa výrazne skráti doba na dopestovanie výsadby schopných sadeníc a mala by sa eliminovať závislosť na externých dodávkach listnatých drevín pre potreby spoločnosti.

V prípade, že podnik bude dosahovať priaznivé ekonomické výsledky, plánuje sa pokračovať s realizáciou mestskej zvernice. Tento projekt by LESY MESTA BREZNO radi realizovali svojpomocne s využitím vlastnej techniky a personálu. Zároveň by spoločnosť chcela pokračovať v zveľaďovaní majetku a zabezpečiť postupné opravy chát a ďalších technických zariadení (rampy, dopravné značenie, odrážky a pod.).

11.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31. decembri 2019 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke za rok 2019.

11.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Mesto Brezno neeviduje žiadny súdny ani iný spor, na základe ktorého by vznikol resp. mal vzniknúť záväzok mesta.

V Brezne, dňa : 28. septembra 2020

Vypracoval : Ing. Ružena Šefranková
vedúca odboru ekonomiky
a financovania

Schválil : JUDr. Tomáš Abel, PhD.
primátor mesta